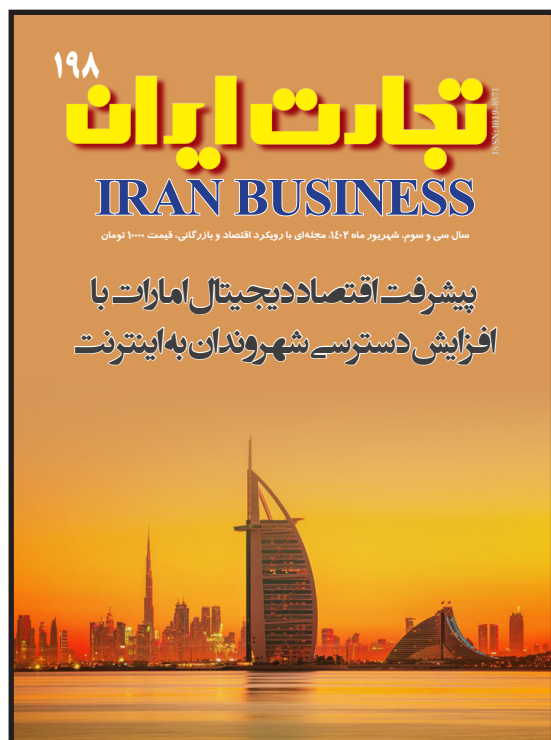




سخنی با خوانندگان عزیز؛

درد فراوان بر شما خوانندگان همیشگی مجله

تجارت ایران،

سالهای متمادی بود که با انتشار اخبار و تحلیل‌های اقتصادی در قالب این مجله، همراه شما بودیم. تیر ماه سال ۱۴۰۰ آخرین شماره از مجله را تقدیم حضورتان کردیم و به اطلاع رساندیم که به دلیل برنامه‌ریزی و تلاش جهت بهبود کیفیت مجله، موقتاً ناگزیر از متوقف کردن انتشار آن هستیم؛ و حالا مجدداً با انتشار شماره جدیدی از مجله در خدمت شما هستیم. امیدواریم بتوانیم بیش از پیش موجبات رضایت خاطر شما بزرگواران را فراهم نموده و همراهی شما همچنان پشتیبان ما باشد.

مجله

تجارت ایران



گروه نشریات علمی و تحقیقاتی

مؤسس و بنیانگذار

فرامرز علیزاده

Founder

F. Alizadeh

GSRP Group

صاحب امتیاز

شرکت تولیدی فار

گروه نشریات علمی و تحقیقاتی

مدیر مسئول

فرامرز علیزاده

ناشر

واحد انتشارات شرکت تولیدی فار

مدیر عامل:

امیر ابراهیم البرز

Publisher

Fair Manufacturing Company PLC.

GSRP Group

Managing Director

Amir.E.Alborz

Vice President

Maryam Alborz

Publication Department Manager and
Executive Advertising Director

Roozbahani

Senior Editor

International Relation Manager

Manijeh Zareian

Finance Manager

H.Sadeghi

Commercial Manager

Maryam Alborz

Layout

Publication Dept.

Fatemeh Ghiasvand

قائم مقام مدیر عامل

مریم البرز

مسئول انتشارات و روابط عمومی

روزبانی

نمای سردبیری

روابط بین الملل

منیژه زاریان

مدیر مالی

صادقی

مدیر بازرگانی

مریم البرز

صفحه‌آرایی

واحد انتشارات شرکت تولیدی فار

گروه نشریات علمی و تحقیقاتی

فاطمه قیاسوند

لیتوگرافی، چاپ و صحافی

چاپ ایران کهن

واحد انتشارات

مجله علم الکترونیک و کامپیوتر

گروه نشریات علمی و تحقیقاتی

روش مجله: علمی و فنی

شماره استاندارد بین‌الملل: ۸۵۷۱-۱۰۱۹

وب: www.eleccom.ir

پست الکترونیک: info@eleccom.ir

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۹۴۳۷۴ و ۰۲۱-۷۳۸۱۱

فکس: ۰۲۱-۷۳۸۱۷ و ۰۲۱-۸۸۶۹۴۳۷۳

صندوق پستی: ۱۶۱۵-۱۹۳۹۵

آدرس: تهران، سعادت آباد، بلوار ۲۴ متری

ISSN: 1019-8571

Web: www.eleccom.ir

e-mail: info@eleccom.ir

Tel: +98 21 22073811 , +98 21 88694374-6

Fax: +98 21 22073817 , +98 21 88694373

Address: P.O.Box 19395-1615
Tehran Iran

نشریه تجارت ایران یک نشریه اقتصادی و تخصصی است و کلیه حقوق آن برای ناشر محفوظ است. نقل مطالب این نشریه فقط با کسب مجوز آزاد است و متخلفین به موجب بند ده از ماده ۲ قانون حمایت از مولفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

Materials in this publication may not be reproduced in any form without permission. Copyright 1990-2023 (1369-1402) GSRP (Iran Business Magazine) All rights reserved.

ضرورت هماهنگی سیاست‌های صنعتی و تجاری

۱۰ درس سیاستگذاری هند برای ایران



«سامسونگ» و سایرین نیز وضع بر همین منوال خواهد بود و این شرکت‌ها دیگر قادر نخواهند بود لپ‌تاپ‌ها و رایانه‌های شخصی خود را برای فروش در هند وارد کنند. امروز بیشتر لپ‌تاپ‌ها و رایانه‌های شخصی فروخته‌شده در هند، در کشور چین تولید یا مونتاژ می‌شوند و با این قانون جدید که صبح پنج‌شنبه ۱۲ مرداد از سوی اداره کل بازرگانی خارجی هند صادر شده است، دولت هند سعی دارد بخشی از این چرخه تولید و مونتاژ را از چین به هند منتقل کند، دقیقاً همان سیاستی که پیش از این هند درخصوص گوشی‌های هوشمند اتخاذ کرده بود. در بخشنامه این اداره کل

هند پنج‌شنبه ۱۲ مردادماه ۱۴۰۲ (۳ اوت ۲۰۲۳) اعلام کرد که واردات تمام لپ‌تاپ‌ها و رایانه‌های شخصی به هند را فوراً متوقف خواهد کرد و هر نهاد و شرکت واردکننده‌ای که قصد دارد لپ‌تاپ و رایانه‌ای را برای فروش به هند بیاورد، باید برای «مجوز معتبر واردات محدود» درخواست داده و دریافت کند. این تصمیم ناگهانی به این معنی است که شرکت‌هایی مانند «اپل» برای فروش «مک‌بوک»، «مک‌مینی» و دیگر رایانه‌های خود در هند، باید واردات این اقلام را متوقف کنند. درخصوص شرکت‌های «لنوو»، «اچ‌پی»، «ایسوس»، «ایسر»،

زیرمجموعه‌های منفصل (پُرِد، مدار، هِد، جعبه و مانند آن) اکوسیستم صنعت فناوری اطلاعات را در هند توسعه داده و عمق بیشتری بخشد و زمینه توسعه زنجیره تامین این حوزه را در سرتاسر هند فراهم آورد. این طرح در بطن خود در اعطای حمایت‌های اولیه گزینه‌های متعدد و منعطفی لحاظ کرده اما برای اعطای حمایت‌ها آستانه‌هایی چون نرخ فروش و سرمایه‌گذاری فزاینده را در نظر گرفته است. در قسمت سخت‌افزار فناوری اطلاعات، «پی‌ال‌آی ۲» طراحی نیمه‌هادی‌ها، تولید آی‌سی‌ها و بسته‌بندی را نیز مشمول حمایت‌های خود کرده است. در قالب این طرح در سال پایه یعنی سال ۲۰۲۳، به هر تولیدکننده به هر میزان که سهم بازار داخلی خود را افزایش دهد، ۵ درصد آن افزایش یارانه اعطا می‌شود و برای چهار حوزه لپ‌تاپ، تبلت، کامپیوتر یک‌تکه و سرور اهداف کمی مشخصی تعیین شده است.

این طرح برای یک دوره شش‌ساله در نظر گرفته شده و در سال ۲۰۳۰ خاموش خواهد شد. ممنوعیت واردات لپ‌تاپ در هند، دقیقا در راستای این بسته مشوق‌های صنعتی حوزه فناوری اطلاعات است. هند در سال‌های گذشته با همین رویکرد، اما در حوزه تلفن‌های هوشمند و تلویزیون، توانست به ۱۰۰ درصد اهداف مد نظر جامه عمل بپوشاند؛ اما در بخش سخت‌افزاری فناوری اطلاعات به خوبی تلفن هوشمند و تلویزیون عمل نکرده و در حال حاضر تنها بین ۳۰ تا ۳۵ درصد این محصولات در اختیار شرکت‌های هندی است.

شرکت‌های «پِل» و «لنو» محصولات خود را با شرایط و تخفیف‌های متنوعی در هند به فروش می‌رسانند و لذا چنانچه بعد از این ممنوعیت‌ها، نتوانند قیمت‌ها را افزایش دهند، با توجه به ازدیاد

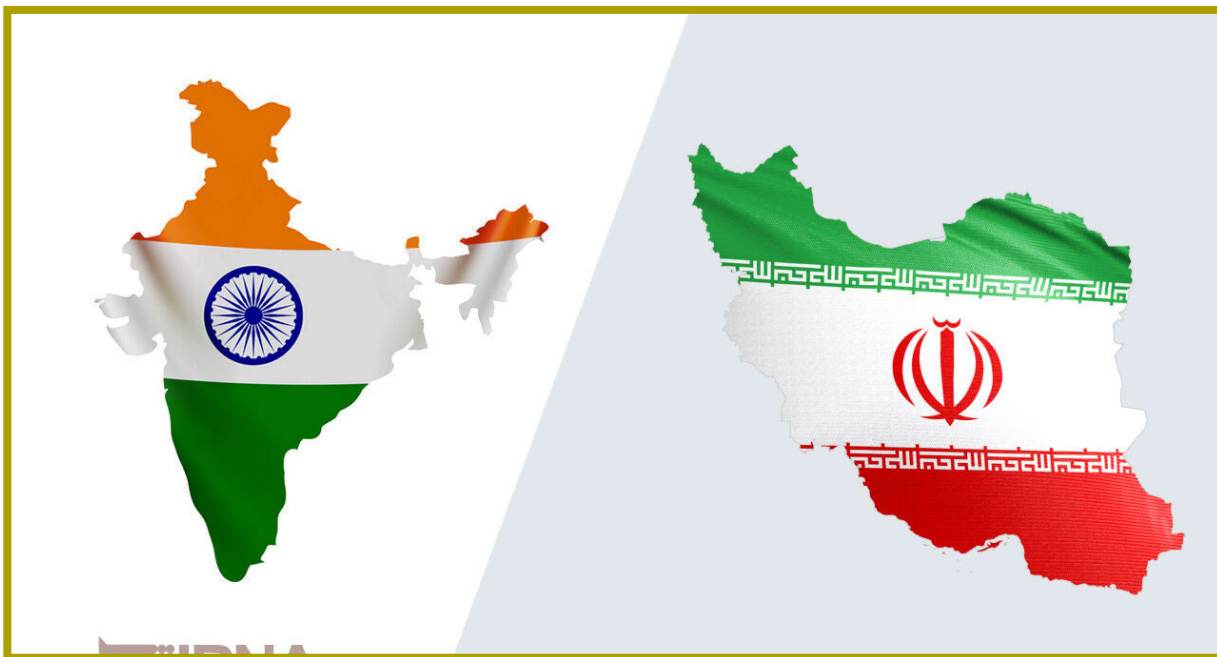
چنین آمده است: «واردات لپ‌تاپ، تبلت، رایانه‌های شخصی یک‌تکه و رایانه‌ها و سرورهای بسیار کوچک...ممنوع خواهد بود و واردات محدود آنها نیز صرفا منوط به اخذ مجوز معتبر می‌شود». به یاد می‌آوریم که پیش از این (سه‌شنبه ۱۰ مردادماه) بزرگ‌ترین شرکت سهامی عام هند، یعنی شرکت چندملیتی و خوشه‌ای «ریلیانس اینداستریز» که جزو ۱۰۰ شرکت بزرگ جهان به شمار می‌آید و در حوزه‌های متنوعی از انرژی، پتروشیمی و گاز طبیعی گرفته تا فروشگاه‌های خرده‌فروشی، صنایع مخابراتی و نساجی فعالیت می‌کند و تقریباً ۷ درصد کل صادرات هند را در اختیار دارد، نسخه پیشرفته‌تر لپ‌تاپ خود به نام «جیوبوک» را رونمایی کرد و امروز امکان خرید آن در سایت «آمازون» فراهم شده است. مسلماً چنین سیاستی به نفع «ریلیانس» و دیگر شرکت‌های مشابه هندی تمام خواهد شد که اگرچه لپ‌تاپ‌های برند خود را از چین وارد می‌کنند، اما می‌توانند آسان‌تر از شرکت‌های رقیب خارجی مجوز واردات دریافت کنند.

در حال حاضر ۶۵ درصد بازار ۸ میلیارد دلاری لپ‌تاپ و کامپیوتر هند در اختیار شرکت‌های واردکننده خارجی است و دولت هند با این سیاست در پی توسعه داخلی‌سازی و کاهش وابستگی به واردات برآمده است. در حال حاضر ۱۲ میلیون واحد صنفی در هند در عرصه فروش این محصولات فعال هستند و البته که ممنوعیت‌های جدید می‌تواند اختلالات زیادی در کسب‌وکارها و فشاری در راستای افزایش قیمت به‌ویژه در برندهایی مانند «پِل»، «اچ.پی.» و «لنو» ایجاد کند. آنچه مسلم است در کوتاه‌مدت یا حداقل تا آن زمانی که شرکت‌های مذکور برای وارد کردن لپ‌تاپ‌های خود درخواست داده و مجوزهای مورد نظر را دریافت

کنند، این محدودیت وارداتی قیمت لپ‌تاپ، رایانه، مک‌بوک و مک‌مینی را در بازار هند داغ می‌کند. «وزارت الکترونیک و فناوری اطلاعات» هند که ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ (۱۷ مه ۲۰۲۳)، نسخه جدید بسته «مشوق‌های صنعتی» خود به نام «پی‌ال‌آی ۲» (۳) را به تصویب رسانده، امروز به‌ویژه داخلی‌سازی و صادرات سخت‌افزارهای فناوری اطلاعات را هدف گرفته است.

انتظار می‌رود که «پی‌ال‌آی ۲» با تشویق داخلی‌سازی قطعات اجزای اصلی و





۴- حمایت‌ها به سمت تکمیل زنجیره تولید داخلی نرفته‌اند، بلکه چهار حوزه «لپ‌تاپ»، «تبلت»، «کامپیوتر یک‌تکه» و «سرور» را شامل می‌شوند. ۵- برای چهار حوزه مد نظر، در هر سال اهداف کمی تعریف شده است که در صورت عدم دستیابی شرکت‌ها به آن، لغو می‌شوند. ۶- شرکت‌های داخلی لازم نیست تمامی خط تولید داخلی را در خاک هند راه‌اندازی کنند و فقط کافی است به اهداف سهم بازار داخلی و صادرات دست‌یابند و به این منظور می‌توانند بخشی از فرآیند تولید را به کشورهای دیگری مانند چین ببرند. ۷- ممنوعیت‌ها صرفاً مشمول محصول نهایی هستند و قطعات و لوازم اولیه و واسطه‌ای را در برنمی‌گیرند. ۸- برای ممانعت از افزایش هزینه طرح‌های زیرساختی استثنائاتی برای واردات به شکل امانی و به شکل چمدانی در نظر گرفته شده است. ۹- پس از آنکه شرکت‌های داخلی توانسته‌اند یک‌سوم سهم بازار را در فضای رقابتی به‌دست آورند، حمایت‌ها برای رشد داخلی‌سازی شروع شده‌اند و تمام سهم بازار از ابتدا در اختیار هیچ شرکتی قرار نگرفته است. ۱۰- سیاست‌های تجاری مکمل سیاست‌های صنعتی هستند و بدون برنامه صنعتی مشخص و هدفمند، ممنوعیت وارداتی وضع نشده است.

دنیای اقتصاد، امین مالکی، هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

تقاضا، نمایندگی‌ها و خرده‌فروشی‌های هندی دیگر به شکل شرایطی و با تخفیف این محصولات را در اختیار مشتری نخواهند گذاشت. اما از آنجا که ممنوعیت‌های وارداتی صرفاً مشمول محصولات نهایی است و قطعات از شمول آن خارج شده، انتظار می‌رود با توسعه خطوط تولید داخلی توسط شرکت‌های خارجی، به تدریج قیمت لپ‌تاپ‌های خارجی در هند کاهش یابد. از آنجا که با بالا رفتن قیمت‌ها، ممکن است هزینه طرح‌های توسعه زیرساخت نیز بالا برود، دولت برخی ملاحظات را در این بخشنامه ممنوعیت واردات گنجانده است. از جمله اینکه واردات چمدانی مشمول این طرح نمی‌شود و برای طرح‌های تحقیق و توسعه، آزمایشگاه‌ها، ارزیابی و تعمیر در حوزه طرح‌های زیرساختی، تا ۲۰ دستگاه به شکل امانی مشمول معافیت از ممنوعیت‌های مذکور هستند. در همین نوشتار کوتاه در هماهنگی سیاست صنعتی و تجاری هند، چند نکته درس‌آموز برای سیاست‌گذاری نهفته است:

۱- این محدودیت‌ها شرکت‌هایی را منتفع می‌کند که در یک مورد امروز ۷ درصد صادرات صنعتی هند را در اختیار دارند. ۲- این محدودیت‌ها با هدف انتقال خطوط تولید شرکت‌های خارجی به داخل و نه صرفاً توسعه خطوط تولید داخلی وضع شده‌اند. ۳- یارانه‌های اعطایی بر حسب میزان افزایش فروش و صادرات به شرکت‌ها اعطا می‌شوند و بعد از یک دوره شش‌ساله لغو می‌شوند.

صندوق بین‌المللی پول بررسی کرد

کش‌آمدگه اقتصاد در شرایط سخت



انقباض بیش از انتظار در بخش املاک و مستغلات چین، در غیاب اقدام سریع برای بهبود وضعیت آن، دیگر دلایل رکودی شدن رشد اقتصادی جهان هستند. در این راستا، صندوق بین‌المللی پول در گزارش خود بر مسائل مهمی همچون غلبه بر تورم، لزوم حفظ ثبات مالی و کاهش فشار مالی بر کشورهای در حال توسعه و کم‌درآمد برای بهبود شرایط و گذر از چالش‌های موجود، تاکید دارد.

روند احیای اقتصاد جهان پس از همه‌گیری کووید-۱۹ و جنگ بین روسیه و اوکراین کند شده است و بین بخش‌ها و مناطق اقتصادی مختلف واگرایی و تفاوت وجود دارد. براساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصاد جهانی از ۳/۵ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۳ درصد در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ خواهد رسید.

رشد اقتصادی جهان روند کاهشی به خود گرفته و از ۳/۵ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۳ درصد در ۲۰۲۳ رسیده است و به همین عدد در ۲۰۲۴ خواهد رسید. تداوم تورم بالا که نتیجه محدودیت در بازارهای کار و کاهش ارزش ارز در گذشته است، اولین دلیل این موضوع محسوب می‌شود. همچنین شرایط مالی سخت در نتیجه کاهش قیمت دارایی‌ها و فشار ناشی از افزایش نرخ بهره بر بانک‌ها و موسسات، دلیل بعدی این ماجراست. از جمله مشکلات دیگر، افزایش مشکلات بدهی در نتیجه بالا رفتن هزینه استقراض برای بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه است. همچنین پراکندگی ژئواکونومیک که ناشی از تشدید ریسک تقسیم اقتصاد جهانی به بلوک‌های جدا از هم در بحبوحه جنگ در اوکراین و سایر تنش‌های ژئوپلیتیک است در کنار نرخ رشد پایین چین در نتیجه

سیاسی اخیر در آمریکا بر سر میزان بدهی و برخورد مقامها برای مقابله با تلاطم در بانکهای سوییس و آمریکا از دلایلی است که باعث شده است مخاطراتی که بخش مالی را در سراسر جهان تهدید می‌کرد، کاهش پیدا کند. بررسی‌های وام‌دهی بانکی در آمریکا و اروپا نشان می‌دهد که بانکها دسترسی به اعتبار را به میزان قابل‌توجهی در فصل اول سال ۲۰۲۳ محدود کرده‌اند و انتظار می‌رود این کار در ماه‌های آینده نیز ادامه داشته باشد. وام‌های شرکت‌ها و وام‌های تجاری املاک و مستغلات در مدت مزبور کاهش یافته است.

داستان ارزش افزوده جهانی

فعالیت‌های اقتصادی جهانی در فصل اول سال ۲۰۲۳ انعطاف‌پذیرتر بود و این انعطاف‌پذیری عمدتاً توسط بخش خدمات تقویت شده است. پس از همه‌گیری کووید-۱۹ چرخش مصرف به سمت خدمات در اقتصادهای پیشرفته از جمله در اقتصادهای وابسته به گردشگری در جنوب اروپا افزایش یافته و در تعدادی از بازارهای نوظهور و اقتصادهای درحال توسعه در فصل اول ۲۰۲۳ شتاب گرفته است. با توجه آمار، به نظر می‌رسد با بازگشت تحرک به سطح قبل از همه‌گیری، دامنه شتاب خدمات محدودتر باشد. انتظار می‌رود رشد تجارت جهانی از ۵/۲ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۲ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یابد. این کاهش نه تنها منعکس‌کننده مسیر تقاضای جهانی است، بلکه تغییر در ترکیب آن به سمت خدمات داخلی، اثرات افزایش ارزش دلار آمریکا و افزایش موانع تجاری را نیز نشان می‌دهد. برآورد صندوق بین‌المللی پول حاکی از این است که تجارت جهانی در سال ۲۰۲۴ به ۳/۷ درصد برسد که بسیار پایین‌تر از میانگین ۴/۹ درصدی طی سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۰۰ است.

وضعیت اقتصادی آمریکا، اروپا و نوظهورها

پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی در آمریکا از ۲/۱ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۱/۸ درصد در سال ۲۰۲۳ و به یک درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یابد. پیش‌بینی می‌شود که رشد منطقه یورو از ۵/۳ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۰/۹ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش و سپس به ۵/۱ درصد در سال ۲۰۲۴ افزایش یابد. پیش‌بینی رشد اقتصادی برای ایتالیا ۴/۰ واحد درصد و برای اسپانیا یک واحد درصد

پیش‌بینی رشد سال ۲۰۲۳ در گزارش جدید صندوق بین‌المللی پول نسبت به پیش‌بینی ماه آوریل حدود ۰/۲ واحد درصد افزایش داشته و رشد سال ۲۰۲۴ بدون تغییر باقی‌مانده است. تداوم تحرک اقتصادی در بخش خدمات از جمله دلایل این بهبود است. با این حال پیش‌بینی رشد اقتصادی برای سال ۲۰۲۴-۲۰۲۳ بسیار پایین‌تر از میانگین رشد سالانه طی بازه ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹ است. پیش‌بینی تولید ناخالص داخلی و همچنین تولید ناخالص داخلی سرانه نیز پایین‌تر از میانگین سالانه طی سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۰۰ است. سازمان بهداشت جهانی در ماه مه اعلام کرد که بیماری موسوم به کووید-۱۹ را دیگر تحت شرایط اضطراری بهداشت جهانی نمی‌داند. زنجیره‌های تامین تا حد زیادی بهبود یافته و هزینه‌های حمل‌ونقل و زمان تحویل کالا توسط تامین‌کنندگان به سطح قبل از همه‌گیری بازگشته است. اما مسائلی که مانع رشد در سال ۲۰۲۲ شدند، همچنان ادامه دارند.

تورم همچنان بالاست و این امر قدرت خرید خانوارها را کاهش می‌دهد. انتظار می‌رود تورم جهانی از ۸/۷ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۸/۶ درصد در سال ۲۰۲۳ و ۵/۲ درصد در سال ۲۰۲۴ کاهش یابد. پیش‌بینی می‌شود تورم هسته که بیانگر تورم مربوط به تمام کالاها و خدمات در اقتصاد بدون احتساب قیمت‌های بی‌ثبات مواد غذایی و قیمت سوخت می‌شود، به تدریج کاهش یابد. همچنین پیش‌بینی‌ها برای تورم در سال ۲۰۲۴ به سمت بالا بازنگری شده است. افزایش نرخ بهره از طرف بانک‌های مرکزی برای مقابله با تورم از مهم‌ترین عواملی است که باعث کندشدن رشد اقتصادی می‌شود. به دنبال افزایش ذخایر گاز در اروپا و تقاضای کمتر از انتظار چین، قیمت انرژی و مواد غذایی نسبت به اوج خود در سال ۲۰۲۲ به میزان قابل‌توجهی کاهش یافته است؛ اما همچنان قیمت مواد غذایی در سطح بالایی قرار دارد. قیمت نفت در سال ۲۰۲۲ تا ۳۹ درصد افزایش یافت و انتظار بر این است که در سال ۲۰۲۳، حدود ۲۱ درصد کاهش یابد که نشان‌دهنده کندی فعالیت اقتصاد جهانی است. بهبود زنجیره‌های تامین به کاهش سریع تورم در اکثر کشورها کمک کرده است. انتظار بر این است بانک فدرال رزرو نرخ بهره را در سال ۲۰۲۳ به ۶/۵ درصد افزایش داده و سپس در سال ۲۰۲۴ کاهش دهد.

فشار تورمی بر بخش بانکی در حال کاهش است. حل منازعه

ژئوپلیتیک می‌تواند تشدید شود. خطر چندپارگی اقتصاد جهانی و اعمال محدودیت‌های بیشتر در نقل و انتقال فرامرزی سرمایه، فناوری و نیروی کار و همچنین محدودیت‌های تجاری اعمال شده توسط کشورهای گوناگون می‌تواند مانع همکاری‌های چندجانبه در زمینه تامین کالاهای عمومی جهانی و موجب نوسانات بیشتر در قیمت کالاها شود.

بهبود ضعیف چین: انقباض بیش از حد انتظار در بخش املاک و مستغلات چین در غیاب اقدام سریع برای بهبود وضعیت آن، مصرف پایین در شرایط عدم اطمینان و انقباض مالی ناخواسته در پاسخ به کاهش درآمدهای مالیاتی سبب تضعیف بهبود چین شده است.

اولویت‌های سیاسی

صندوق بین‌المللی پول با توجه به ریسک‌های گوناگون قابل انتظار برای سال ۲۰۲۳ گزینه‌های سیاستی را در چند محور برای اقتصادهای جهان پیشنهاد داده که به ترتیب اهمیت در ادامه به آنها پرداخته شده است.

غلبه بر تورم: تا زمانی که نشانه‌های روشنی مبنی بر کاهش تورم وجود نداشته باشد، بانک‌های مرکزی در اقتصادهای با تورم هسته‌ای بالا و پایدار باید همچنان برای کاهش تورم اقدام کنند. به دلیل عدم قطعیت‌های موجود، انتقال و اجرای سیاست‌های با اطمینان، دشوار است.

لزوم حفظ ثبات مالی: سرعت بالای اجرای سیاست‌های پولی انقباضی همچنان بخش مالی را تحت فشار قرار می‌دهد. اقدامات سیاست احتیاطی کلان می‌تواند به‌طور پیشگیرانه برای مقابله با ریسک‌های نوظهور در بانک‌ها و موسسات مالی غیربانکی به کار گرفته شود.

کاهش فشار مالی بر کشورهای در حال توسعه و کم‌درآمد: تفاوت نرخ ارزی از لحاظ تاریخی در سطح بالایی قرار دارد و بسیاری از اقتصادهای وابسته به استقراض کوتاه‌مدت را با مشکل مواجه می‌کند. هماهنگی سریع‌تر و کارآمدتر در مورد حل و فصل بدهی، از جمله چارچوب مشترک گروه ۲۰ و میزگرد جهانی بدهی مستقل، برای ارائه سیگنال مثبتی که هزینه‌های استقراض کوتاه‌مدت را کاهش داده و از خطر بحران بدهی جلوگیری کند، مورد نیاز است.

منبع: **دنیای اقتصاد**

به سمت بالا بازبینی شده است. به دلیل تضعیف تولید و انقباض اقتصادی آلمان در فصل اول سال ۲۰۲۳، پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی آن در سال مزبور با ۰/۲ واحد درصد بازنگری نزولی به منفی ۰/۳ درصد برسد. برای بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه، پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۳ با بازنگری صعودی حدود ۰/۱ واحد درصدی به ۴ درصد و در سال ۲۰۲۴ با بازنگری نزولی ۰/۱ واحد درصدی به ۴/۱ درصد برسد. حدود ۶۱ درصد از اقتصادهای این گروه در سال ۲۰۲۳ رشد سریع‌تری را تجربه می‌کنند.

تهدیدها و ریسک‌های تحقق چشم‌انداز رشد اقتصادی

جهان

در حال حاضر اقتصاد جهانی با ریسک‌های نزولی و منفی مواجه است. اما نسبت به پیش‌بینی چشم‌انداز رشد اقتصادی جهان در آوریل ۲۰۲۳ این ریسک‌های نامطلوب کاهش یافته است. در این گزارش به عمده ریسک‌های نزولی بر سر راه تحقق چشم‌انداز رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۲۳ اشاره شده است.

تداوم تورم بالا: بازارهای کار محدود و کاهش ارزش ارز در گذشته، تورم و خطر تثبیت انتظارات تورمی بلندمدت در تعدادی از اقتصادها را افزایش می‌دهد. همچنین افزایش شدید دما می‌تواند شرایط خشکسالی را تشدید کرده و قیمت کالاها را افزایش دهد. جنگ در اوکراین نیز می‌تواند تشدید شده و قیمت مواد غذایی، سوخت و کود را افزایش دهد. تعلیق ابتکار غلات دریای سیاه یک نگرانی در این زمینه است. چنین شوک‌های نامطلوبی ممکن است کشورها را به‌طور نامتقارن تحت‌تاثیر قرار داده و سبب افزایش تورم شود.

شرایط مالی سخت: انتظارات در مورد افزایش نرخ بهره و کاهش قیمت دارایی‌ها می‌تواند شرایط مالی را سخت‌تر کرده و بر بانک‌ها و موسسات مالی غیربانکی فشار وارد کند.

افزایش مشکلات بدهی: هزینه‌های استقراض برای بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه همچنان بالاست و فضا را برای هزینه‌های اولویت‌دار محدود می‌کند و مشکلات ناشی از بدهی را افزایش می‌دهد.

پراکندگی ژئواکونومیک: ریسک تقسیم اقتصاد جهانی به بلوک‌های جدا از هم در بحبوحه جنگ در اوکراین و سایر تنش‌های

پیشرفت اقتصاد دیجیتال امارات با افزایش دسترسی شهروندان به اینترنت



او بیان کرد که بر اساس «چشم‌انداز امارات ۲۰۳۱» و دستورالعمل‌های مقامات برای ایجاد تحول دیجیتال به عنوان یک ضرورت اقتصادی، این کشور همراه با تغییرات سریع در جهان پیش می‌رود.

در گزارش سازمان تنظیم مقررات و دیجیتال امارات متحده عربی اعلام شده است که مردم این کشور از اینترنت برای اهداف مختلفی از جمله حضور در رسانه‌های اجتماعی، فعالیت‌های شغلی، تحقیق، آموزش، سرگرمی و خرید استفاده می‌کنند. امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۲ سرعت دانلود در گوشی‌های هوشمند را ۱۶۱ / ۱۵ مگابیت در ثانیه گزارش کرد. همچنین در این گزارش آمده است که پلتفرم دیجیتال

رسانه‌های امارات متحده عربی از رونق اقتصاد دیجیتال این کشور در پی افزایش سرعت اینترنت و تسهیل دسترسی شهروندان به شبکه‌های اینترنتی، خبر دادند. به گزارش ایندیپندنت، گزارش سازمان تنظیم مقررات و دیجیتال امارات متحده عربی حاکی از آن است که ۹۹ درصد از جمعیت این کشور به اینترنت متصل‌اند. ماجد سلطان المسمار، مدیرکل این سازمان، درباره گسترش استفاده شهروندان امارات متحده عربی از اینترنت تاکید کرد: «این گزارش منعکس‌کننده چشم‌انداز دیجیتال در امارات متحده عربی و به‌ویژه سطح دسترسی دیجیتال در زندگی روزمره مردم یا هنگام دریافت خدمات دولتی و عمومی است».

یکپارچه که دسترسی عمومی به اطلاعات خدمات دولتی را فراهم می‌کند، در سال گذشته بیش از ۳۰ میلیون بازدیدکننده داشته است. آمار جدید نشان داد که امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۲ دارای ۱۰ میلیون حساب رسانه اجتماعی فعال بوده که به معنای دارا بودن بیش از یک حساب برای هر شهروند است و تأکیدی بر گزارش‌های قبلی که این کشور را به عنوان پایتخت رسانه‌های اجتماعی جهان معرفی کرده بودند محسوب می‌شود.

طبق گزارش‌های تازه، مردم امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۲ به‌طور متوسط دو تا سه ساعت در روز را در رسانه‌های اجتماعی سپری می‌کنند، در همین حال دانلود اپلیکیشن‌ها (برنامه کاربردی) نسبت به سال گذشته، ۱۶ درصد افزایش یافته و به ۵۶۹ میلیون رسیده است.

تعداد وبسایت‌های ثبت‌شده در امارات متحده عربی با بیش از ۴۶ هزار مورد افزایش در سال، به بیش از ۳۰۰ هزار وبسایت رسیده و ارزش هزینه‌های خرید اپلیکیشن در این دوره ۲۵ درصد افزایش یافته است. اتاق اقتصاد دیجیتال دبّی، یکی از سه اتاقی که زیر نظر اتاق‌های دبّی فعالیت می‌کند، ماه فوریه، گزارشی درباره جزئیات برنامه‌هایی برای پیشرفت

اقتصاد دیجیتال امارات متحده عربی ارائه کرده بود. بر اساس آن گزارش، تخمین زده شد که اقتصاد دیجیتال ملی امارات متحده عربی تا سال ۲۰۳۱، بیش از ۱۴۰ میلیارد دلار رشد خواهد کرد که در مقایسه با رقم ۳۸ میلیارد دلار امروز آن، رقمی بزرگ است. در آن زمان، عمر سلطان العلماء، وزیر امور هوش مصنوعی و همچنین رئیس اتاق اقتصاد دیجیتال دبّی گفت که دو برابر شدن سهم اقتصاد دیجیتال در تولید ناخالص داخلی امارات، از ۹/۷ درصد به بیش از ۲۰ درصد تا سال ۲۰۳۱، نشان‌دهنده تلاش‌های دبّی برای تثبیت خود به عنوان یک مرکز فناوری مهم و مقصد جهانی پیشرو برای شرکت‌های دیجیتال است. تقریباً ۹۶ درصد از کل سرمایه‌های جمع‌آوری‌شده در امارات از سال ۲۰۱۷ را شرکت‌های نوآفرینی که دفاتر مرکزی آنها در دبّی است، گرد آورده‌اند. شرکت‌های نوآفرین در سال ۲۰۲۱ در سراسر امارات متحده عربی، ۱/۲ میلیارد دلار جذب کردند که بیشتر آنها به استارت‌آپ‌های مستقر در دبّی اختصاص دارد. شرکت‌های نوآفرین اماراتی در سال ۲۰۲۲، بیش از دو میلیارد دلار جذب کردند که بیش از دو برابر ارقام بودجه در سال ۲۰۲۱ است.

منبع: سینتا



وال استریت ژورنال بررسی کرد پایان عصر نیروی کار ارزان در کارخانه‌ها؟



تلویزیون‌های صفحه‌تخت عادت دارند ممکن است به‌زودی با افزایش قیمت‌ها مواجه شوند.

کارخانه پوشاک نوریس گفته است که کارکنان، به‌طور معمول برنامه آموزشی شرکت را ترک می‌کنند و کسانی که می‌مانند اغلب فقط چند سال کار می‌کنند. نوریس امیدوار است تسهیلاتی که شرکت در نظر گرفته است شرایط را تغییر دهد. در واکنش به این بحران، کارخانه‌های آسیایی مجبور به افزایش دستمزدها و اتخاذ استراتژی‌های بعضاً پرهزینه برای حفظ کارکنان شده‌اند. ایجاد کافه‌تیریا تا ساخت مهدکودک برای فرزندان کارکنان از جمله اقدامات در نظر گرفته شده است. هاسبرو، شرکت رسانه‌ای و تولیدکننده اسباب‌بازی آمریکایی، اوایل سال جاری اعلام کرد که با توجه به کمبود نیروی کار در ویتنام و چین، هزینه‌های تولید افزایش یافته است. همچنین، ماتل، بزرگ‌ترین شرکت اسباب‌بازی‌سازی جهان و سازنده عروسک‌های باربی که پایگاه تولیدی بزرگی در آسیا دارد، با افزایش هزینه‌های نیروی کار دست‌وپنجه نرم می‌کند. هر دو شرکت قیمت محصولات خود را افزایش داده‌اند. همچنین،

کارخانه‌ها در سراسر آسیا برای جذب کارکنان جوان به تقلا افتاده‌اند. این خبر بدی برای مصرف‌کنندگان غربی است که به خرید کالاهای ارزان‌قیمت عادت کرده‌اند. آسیا، به‌عنوان بستر کارخانه‌های جهان و منبع بسیاری از اقلامی که آمریکایی‌ها می‌خرند، با مشکل بزرگی روبه‌رو شده است. جوانان آسیایی، دیگر تمایلی به کار در کارخانه‌ها ندارند؛ به همین دلیل است که کارخانه‌های پوشاک در تلاشند تا محیط کارخانه را برای کارگران جذاب‌تر کنند.

به‌نظر می‌رسد زنگ خطر برای شرکت‌های غربی به صدا درآمده است؛ چراکه آنها به نیروی کار ارزان این منطقه برای تولید کالاهای مصرفی مقرون‌به‌صرفه متکی هستند. براساس گزارشی از وال استریت ژورنال، به نظر می‌رسد پایان عصر نیروی کار بسیار ارزان برای کارخانه‌های آسیایی در حال ظهور است. این درحالی است که طی سه‌دهه گذشته، این کارخانه‌ها حجم عظیمی از کالاهای تولیدشده ارزان‌قیمت خود را به مصرف‌کنندگان سراسر جهان عرضه کرده‌اند. آمریکایی‌هایی که به مد ارزان‌قیمت و

محدودکننده و تعطیلی بنادر مانع افزایش تولید این کشور شده است. مهندسان آموزش دیده، کارخانه‌ها را برای انتخاب مشاغل فناوری اطلاعات ترک می‌کنند. صاحبان کارخانه‌های آسیایی در تلاش هستند تا مشاغل را برای کارکنان، جذاب‌تر کنند. اختصاص مهدکودک و تامین مالی برنامه‌های آموزشی برای کارکنان از جمله برنامه‌های آنهاست. برخی نیز کارخانه‌ها را به مناطق روستایی منتقل می‌کنند که مردم تمایل بیشتری به انجام کارهای یدی دارند. اما این اقدام کارخانه‌ها را از بنادر و تامین‌کنندگان دورتر و آنها را مجبور می‌کند تا زندگی روستایی، از جمله غیبت کارکنان در زمان برداشت محصول را تامین کنند. از منظر وال‌استریت ژورنال، چشم‌انداز کار دودعه پیش بسیار متفاوت بوده است. در آن زمان، یافتن کارگران به‌سادگی بازکردن درهای کارخانه و تماشای دوچرخه‌هایی بود که وارد می‌شدند. در سال ۲۰۰۱، شرکت نایک گزارش داد که بیش از ۸۰ درصد کارگران کارخانه‌هایش در آسیا مشغول به کار و به طور میانگین ۲۲ ساله و مجرد هستند و در مزرعه بزرگ شده‌اند. امروزه میانگین سن کارگران نایک در چین ۴۰ سال و در ویتنام ۳۱ سال است که تا حدی به این دلیل است که جمعیت کشورهای آسیایی به‌سرعت در حال پیر شدن است. با ماشینی شدن کارخانه‌های آسیایی، یافتن کارکنانی که قادر به کار با ماشین‌آلات پیشرفته باشند مشکل است. مدیران معتقدند که جوانان به اندازه کافی علاقه‌مند به یادگیری مهندسی مکانیک نیستند و آنهایی که قادر به انجام آن هستند به مشاغل دیگر می‌پردازند. مدیرعامل شرکت هندی جیندال استیل می‌گوید، اکثر کارمندان به دنبال مشاغل اداری هستند، حتی زمانی که برای موقعیت‌های شغلی فنی استخدام می‌شوند. ریچارد جکسون، مدیرعامل شرکت استخدامی جکسون‌گرانانت مستقر در تایلند، معتقد است کارخانه‌ها باید برای مهارت‌هایی که می‌خواهند، پول بیشتری بپردازند یا روی قابلیت‌های موردنیاز خود با کارکنان مصالحه کنند. در مالزی، کارخانه‌ها الزامات پوشیدن لباس‌های فرمی را که کارگران جوان از آن متنفرند کنار می‌گذارند و در حال طراحی مجدد قوانین خود هستند. جوانان کشورهای در حال توسعه به جای انتخاب مشاغل کارخانه‌ای، به مراقبت از تعداد فزاینده سالمندان در کشورهای توسعه یافته می‌پردازند و شکاف در نیروی کار سالخورده آن کشورها را پر می‌کنند.

منبع: دنیای اقتصاد

شرکت نایک که بیشتر کفش‌های خود را در آسیا تولید می‌کند، در ماه ژوئن اعلام کرد که هزینه‌های تولید محصولاتش به دلیل بالا رفتن هزینه‌های مربوط به نیروی کار افزایش یافته است. از دهه ۱۹۹۰، چین و سایر مراکز تولیدی آسیایی با اقتصاد جهانی ادغام و کشورهای کشاورز فقیر به غول‌های تولیدی تبدیل شده‌اند. کالاهای بادوام مانند یخچال و مبل با کاهش قیمت مواجه شدند. اما اکنون آن کشورهای تولیدکننده با مشکل نسلی روبه‌رو هستند. کارکنان اکنون جوان‌تر و تحصیل‌کرده‌تر از والدین خود هستند. نسل جدید تجربه حضور در اینستاگرام، تیک‌تاک و سایر رسانه‌های اجتماعی را دارد و معتقد است که زندگی آنها نباید در فضای کارخانه‌ها سپری شود. براساس این گزارش، تغییرات جمعیتی در بروز شرایط حاضر نقش مهمی دارد. جوانان آسیایی فرزندان کمتری نسبت به والدین خود دارند و در سنین بالاتر صاحب فرزند می‌شوند. این مساله به این معنی است که آنها تحت فشار کمتری برای کسب درآمد ثابت در دهه ۲۰ هستند. پرونق بودن بخش خدمات باعث شده است تا افراد به سمت کارهای سبک‌تری مانند فروشنده‌گی در فروشگاه‌ها، مراکز خرید یا پذیرش در هتل‌ها جذب شوند. این مشکل در چین بسیار حاد است که با وجود اینکه کارخانه‌ها با کمبود نیروی کار مواجه هستند، بیکاری جوانان در ماه ژوئن به ۲۱ درصد رسیده است. شرکت‌های چندملیتی تولید خود را از چین به کشورهایی مانند مالزی، اندونزی، ویتنام و هند انتقال داده‌اند. صاحبان کارخانه‌ها در این کشورها اعلام کردند که در تلاش برای ترغیب جوانان به کار در کارخانه‌ها هستند. براساس داده‌های سازمان بین‌المللی کار، دستمزد کارخانه‌ها در ویتنام، نسبت به سال ۲۰۱۱ بیش از دوبرابر شده و به ۳۲۰ دلار در ماه رسیده است که سه‌برابر نرخ افزایش در ایالات متحده به حساب می‌آید. در چین، دستمزد کارخانه‌ها در بازه زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱، ۱۲۲ درصد افزایش یافته است. در گذشته، تولیدکنندگان می‌توانستند به‌سادگی به مقاصد ارزان‌تر نقل مکان کنند، اما این کار این روزها چندان آسان نیست. کشورهایی در آفریقا و جنوب آسیا وجود دارند که دارای نیروی کار عظیمی هستند؛ اما بسیاری از آنها از نظر سیاسی ناپایدار هستند یا زیرساخت مناسب و نیروی کار آموزش دیده ندارند.

برندهای پوشاک تنها به دلیل ناآرامی و جنگ داخلی، فعالیت‌های خود را در میانمار و اتیوپی متوقف کردند. بنگلادش پایگاه قابل اعتمادی برای تولید لباس بوده؛ اما سیاست‌های تجاری

وزارت اقتصاد ۴ دلیل کاهش تورم را اعلام کرد



خود را بر تورم سالانه نشان می‌دهد، در واقع وقتی قرار است نرخ تورم صعودی شود، آثار آن خود را ابتدا در تورم تولیدکننده و سپس در تورم نقطه به نقطه مصرف‌کننده نشان می‌دهد.

علاوه بر این یکی از زیر شاخص‌های مهم تورم کل، تورم «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» است؛ گروهی از اقلام که تورم آنها برای مردم محسوس‌تر از سایر اقلام است؛ تورم ماهانه این گروه با کاهش ۰.۶ واحد درصدی نسبت به خرداد به ۱.۲ واحد درصد و تورم نقطه به نقطه این اقلام با کاهش ۵.۵ واحد درصدی به ۳۷.۱ واحد درصد رسید. کاهش تورم در تیر ماه البته به پشتوانه دلایل و اقداماتی محقق شده که واکاوی آنها می‌تواند امید به استمرار این روند را تقویت کند.

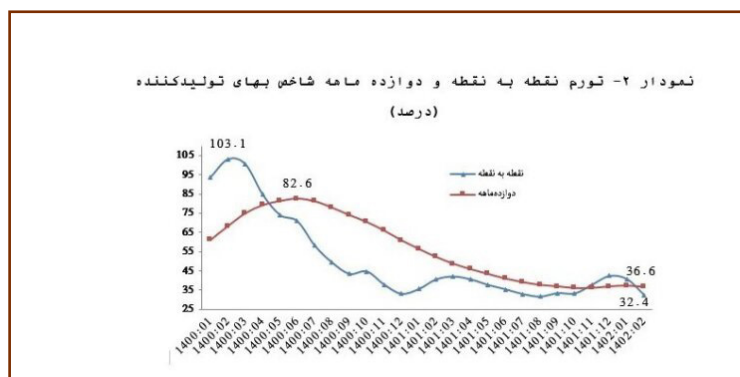
کاهش تدریجی رشد نقدینگی؛ نخستین دلیل کاهش تورم

یکی از نخستین دلایل کاهش تورم، کاهش تدریجی نرخ رشد نقدینگی از ابتدای دولت تاکنون بوده است به طوری که در خردادماه امسال پس از ۱۶ ماه، نرخ رشد ۱۲ ماهه نقدینگی به زیر ۳۰ درصد

کاهش تدریجی رشد نقدینگی، کاهش تورم تولید کننده، ثبات نرخ ارز در ماه‌های گذشته و کاهش تورم جهانی، چهار عاملی است که آثار خود را در کاهشی شدن تورم تیر ماه نشان داده است.

بر اساس اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی، تازه‌ترین گزارش مرکز آمار ایران از تورم نشان می‌دهد که تورم پس از یک دوره ۱۴ ماهه دوباره به کانال ۳۰ درصد بازگشته است و در همین حال نرخ تورم ماهانه تیرماه با ثبت عدد ۱.۹۵ کمترین میزان تورم ماهانه ۱۶ ماه اخیر است. در همین حال تورم نقطه به نقطه با کاهش ۳.۲ واحد درصدی نسبت به خرداد به ۳۹.۴ درصد رسیده است؛ تورم نقطه به نقطه که به آن تورم پیش‌نگر هم گفته می‌شود، تغییرات تورم و شاخص قیمت‌ها در یک دوره ۱۲ ماهه را مورد بررسی قرار می‌دهد و از آن جهت حائز اهمیت است که دورنمای تورم و مسیر آتی تورم سالانه را نشان می‌دهد و البته نشانه واکنش سریع‌تر آن به تغییرات سطح عمومی قیمت‌هاست.

همچنین تغییرات نرخ تورم نقطه به نقطه، در یک فرایند تدریجی اثر



۷۱ واحد درصدی را نشان می‌دهد و در واقع به یک سوم کاهش یافته است. تورم تولیدکننده بخش معدن از ۱۵۴ درصد بهار ۱۴۰۰ به ۳۳ درصد در زمستان ۱۴۰۱ و صنعت از ۹۴ درصد به ۲۹ درصد رسیده است. هنگامی که با تورم‌های بالای تولیدکننده مواجه باشیم نمی‌توانیم انتظار کنترل تورم مصرف‌کننده را داشته باشیم. به همین دلیل دولت سیزدهم تلاش کرد که با کاهش هزینه تولید کنندگان، زمینه کاهش تورم مصرف‌کننده در ماه‌های آتی را فراهم کند.

کاهش تورم جهانی

یکی دیگر از دلایل کاهش نرخ تورم را می‌توان کاهش تورم جهانی عنوان کرد؛ در ۴ ماهه اسامال برخلاف مدت مشابه سال گذشته، بازارهای جهانی از ثبات نسبی برخوردار بوده است. بر اساس گزارش اخیر بانک جهانی انتظار می‌رود که در سال ۲۰۲۳ میلادی، نرخ تورم جهانی در بیش از ۷۶ درصد از اقتصادهای جهان روند نزولی داشته و ارقام پایین‌تری را نسبت به سال قبل تجربه کنند. بانک جهانی همچنین تورم اغلب کشورهای خاورمیانه، از جمله ایران نیز را کاهشی پیش‌بینی کرده است.

رسید. اما کاهش رشد نقدینگی چطور محقق شد؟ در سال ۱۴۰۱ تلاش دولت این بود که در وهله اول با انضباط بخشی به بودجه، از استقراض از بانک مرکزی پرهیز کند و این رویکرد موجب شد خالص بدهی دولت به بانک مرکزی بهبود پیدا کند و در پایان ۱۴۰۱ به منفی ۱۲۵ درصد برسد. علاوه بر این دولت تلاش کرد تا با کنترل مقداری ترازنامه‌های بانک‌ها، مقدار رشد نقدینگی را به سطوح بلند مدت خود برگرداند، در تداوم این روند هدف گذاری دولت کاهش رشد نقدینگی به ۲۵ درصد است که محقق خواهد شد.

ثبات نرخ ارز در ماه‌های اخیر

ثبات نرخ ارز در ماه‌های اخیر یکی دیگر از عوامل مؤثر در کاهش تورم بوده است چرا که ثبات نرخ ارز هم تأثیر واقعی و هم تأثیر روانی بر قیمت‌ها دارد. از یک سو با توجه به اینکه انتظارات تورمی تأثیر بسیار زیادی در نوسانات نرخ تورم دارد، ثبات نرخ ارز در ماه‌های اخیر موجب کاهش انتظارات تورمی و به تبع آن، کاهش

قیمت در بازار دارایی‌ها شده است. و از سوی دیگر باتوجه به وابستگی بخشی از تولیدات داخل به واردات نهاده‌های تولید و کالاهای واسطه‌ای، ثبات نرخ ارز موجب کاهش تورم تولیدکننده می‌شود و همین مساله بر کاهش نرخ تورم مصرف‌کننده تأثیر دارد. علاوه بر این همچنین ثبات نرخ ارز موجب ثبات قیمت کالاهای نهایی وارداتی مورد نیاز می‌شود از این ناحیه هم تورم تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

کاهش تورم تولیدکننده به یک سوم در دولت سیزدهم

یکی دیگر از دستاوردهای دولت سیزدهم در مدیریت تورم، کاهش شدید تورم تولیدکننده است که به تدریج تأثیر خود را بر تورم مصرف‌کننده نشان می‌دهد. به طوری که تورم تولیدکننده از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم به عنوان یک متغیر مهم و اثرگذار بر تورم مصرف‌کننده، به یک سوم کاهش یافت.

این متغیر که در دولت قبل به سقف تاریخی خود رسیده و در اردیبهشت ۱۴۰۰ سطح ۱۰۳ درصد (نقطه به نقطه) را به ثبت رسانده بود در یک روند رو به بهبود، در اردیبهشت ۱۴۰۲ به ۳۲ درصد رسید که افت

نیازمندی‌های تحقق رشد اقتصادی



داشته باشیم تا کمک کنیم که رشد اقتصادی در کشور محقق شود.

اگر آینده کشور برای ما مهم باشد و قبول داریم که نیازمند انجام رشد اقتصادی در کشور هستیم، باید مسیر فعلی را تا حدودی تغییر دهیم. در این خصوص تشکلهای باید ملی و اثرگذار باشند و کمک کنند تا شرایط دموکراتیک بر اقتصاد ایران حاکم شود.

در این مسیر نیاز بسیار مهمی که احساس می‌شود این خواهد بود که دولت باید از دخالت در امور اتاق‌های بازرگانی پرهیز کند و اجازه دهد که اتاق‌های بازرگانی به صورت مستقل عمل کنند. ما هزاران بنگاه و سازمان

ایران برای رسیدن به رشد اقتصادی در کشور در کنار کوشش‌های دولت، بخش خصوصی هم باید بهتر و بیشتر از قبل فعال شود. برای این منظور دو نیاز اساسی وجود دارد. دولت مقتدر و توسعه‌گرا که رشد اقتصادی برای آن اهمیت داشته باشد و همچنین بخش خصوصی منسجم که در چارچوب تشکلهای، انجمن‌ها، اتحادیه‌ها و در نهایت اتاق بازرگانی، فعالیت مفید و مثمر ثمر داشته باشند. اما متأسفانه به نظر می‌رسد در حال حاضر در هر دو زمینه مشکل داریم. دولت که شرایط و بحث جداگانه‌ای دارد اما در بخش خصوصی و تشکلهای، خصوصاً اتاق‌های بازرگانی نیازمند این هستیم که کارها و برنامه‌های بزرگ‌تری

آن مشاوره‌های ارزشمندی به حاکمیت ارائه دهند. باز هم تاکید می‌کنم، امیدوارم دولت در امور اتاق بازرگانی دخالت نکرده و اجازه دهد که بخش خصوصی امور خود را اداره کند.

اتاق بازرگانی ایران حدود ۵۰ هزار عضو دارد و همه اعضای اتاق از حمایت بسیاری از واحدهای صنعتی برخوردار هستند. بنابراین این تعداد وقتی تجمیع شوند قدرت بزرگی را تشکیل می‌دهند. این تعداد می‌توانند مشکلات جاری کشور را شناسایی کرده، کارشناسی کنند و خوشبختانه با امکانات و بودجه‌ای نیز که در اختیار دارند می‌توانند باعث اتفاقات خوبی در کشور شوند. خوشبختانه آقای دکتر سلاح‌ورزی رئیس جدید اتاق بازرگانی، با تیم خوب و یکدستی که در اختیار دارد می‌تواند اقدامات خوبی را رقم بزند. اما در این مسیر و برای ایجاد تحول‌های بزرگ، باید دولت از دخالت‌های خود در بدنه تصمیم‌سازان بخش خصوصی پرهیز کند تا هیات رئیسه جدید تحول جدیدی را ایجاد کنند. در این مسیر همه تشکلهای و نمایندگان بخش خصوصی از هیات رئیسه جدید حمایت لازم را خواهیم داشت و کمک می‌کنیم تا این تحول انجام شده و در نهایت رشد اقتصادی در کشور محقق شده و همچنین شفافیت اقدامات و تصمیم‌گیری‌ها در اتاق بازرگانی بیش از پیش شود.

دنیای اقتصاد، علیرضا محمدی دانیالی، رئیس هیات‌مدیره انجمن

صنایع لوازم خانگی و عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی

داریم که به وسیله دولت اداره می‌شوند که به عقیده ما در بخش خصوصی، بسیاری از آنها نیز نامناسب اداره می‌شوند. بنابراین دولت اجازه دهد که یک جایی را هم بخش خصوصی به صورت نامناسب اداره کند!

بنابراین استقلال بخش خصوصی بسیار اهمیت دارد و دخالت‌های بی‌مورد دولت در این بخش آسیب‌های زیادی به اقتصاد کشور وارد خواهد کرد. اگر هم در جایی بخش خصوصی ضعف یا ایرادهایی دارد این پتانسیل را نیز دارد که بتواند با همفکری و ایجاد شرایط مناسب‌تر، از این مرحله عبور کند تا بتواند کمک موثری برای اقتصاد ملی باشد. بخش خصوصی و خصوصاً اتاق‌های بازرگانی قدرتمند می‌توانند مشاور و امین سه قوه باشند و با بحث‌های کارشناسی، در خصوص مشکلات مختلف در حوزه اقتصاد به دولت کمک کنند.

ما چند نوع مشاور داریم. یک نوع اینکه بابت این مشاوره مبلغی را دریافت کرده و شکل فعالیت او تمام می‌شود. یک نوع مشاور دیگر هم وجود دارد که هر حرفی که رئیس می‌پسندد را بیان می‌کند که در سازمان‌ها بسیار دیده می‌شود. اما مشاور موثر آن است که حرف و صحبت دقیق و کارشناسی شده را انتقال دهد حتی اگر رئیس از آن استقبال نکند. دولت باید اجازه دهد که اتاق بازرگانی نیز به این مورد آخر تبدیل شود.

هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران حدود ۵۰۰ نفر از سراسر کشور هستند که از همه بخش‌های اقتصادی در آنها وجود دارد. این افراد تجربه بسیار مناسبی دارند که عموماً از تشکلهای بخش خصوصی هستند. اینها می‌توانند در یک سازوکار خوب (که البته در اتاق بازرگانی نیز باید کارهای بیشتری برای تحول آن انجام داد) کمک کنند که رشد اقتصادی در کشور افزایش داشته و در کنار



الگوی کشورها در «توسعه ظرفیت تولید» بررسی شد

نسل جدید سیاست صنعتی



اقتصادی تاکید می‌کنند. به نظر می‌رسد در روزگار فعلی، سیاست صنعتی، موضوعی مهم‌تر از گذشته تلقی می‌شود و از سال ۲۰۱۰، این سیاست گسترشی روزافزون به خود دیده است. بر این اساس، در سیاست صنعتی جدید، کشورها تمایل دارند از یارانه‌ها و اقدامات تشویقی صادرات استفاده کنند که اغلب شرکت‌ها را هدف قرار می‌دهند. دموکراسی‌های ثروتمند بیشتر از دیگر دولت‌ها، درگیر سیاست‌های صنعتی هستند و سیاست صنعتی به سمت زیرمجموعه‌ای از صنایع حرکت می‌کند که با مزیت نسبی آشکار شده صنعت، همبستگی زیادی دارد. یعنی به نظر می‌رسد سیاست‌های صنعتی به‌طور سیستماتیک با بخش‌هایی همبستگی دارند که در آن مزیت نسبی آشکارتری وجود دارد. نتایج نیز نشان می‌دهد که دولت‌ها، ترجیح می‌دهند سیاست‌های صنعتی

مطالعات جدید نشان می‌دهد که استفاده از سیاست‌های صنعتی به‌شدت رایج است و از سال ۲۰۱۰ سهم آن در کل سیاست‌ها افزایش یافته است. کشورها تمایل دارند از یارانه‌ها و اقدامات تشویقی صادرات استفاده کنند که اغلب شرکت‌ها را هدف قرار می‌دهد. از آنجاکه سیاست‌های صنعتی تکنوکراتیک و پیچیده شده‌اند، برای اجرای آنها ظرفیت اداری و مالی دولت باید بالا باشد و چون بسیاری از کشورهای جهان ظرفیت دولتی پایین و وضعی دارند، ما شاهد این هستیم که کشورهای ثروتمند بیشتر از سیاست‌های صنعتی استفاده می‌کنند.

نقش دولت در توسعه اقتصادی، همیشه بحثی داغ در حوزه سیاست‌گذاری توسعه بوده است. عده‌ای دولت را به‌عنوان مروج فعال و ضروری توسعه می‌بینند و بر اهمیت سیاست صنعتی در دگرگونی

تحولات سیاست صنعتی

از قرن ۱۸، سیاستگذاران در مورد اهمیت سیاست‌های صنعتی بحث کرده‌اند. با این حال، اقتصاددانان فاقد معیارها و داده‌هایی در مورد استفاده از آن هستند. این مطالعه رویکرد جدیدی برای اندازه‌گیری سیاست صنعتی از روی متن ارائه و الگوهای جهانی آن را بررسی می‌کند. این گزارش، الگوریتم طبقه‌بندی خودکار خط‌مشی‌ها را از پایگاه داده جهانی توضیحات سیاست‌های تجاری، مابین سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۰ طبقه‌بندی می‌کند. با کمی کردن سیاست در سطح کشور، صنعت و سال، اولین تحلیل تفکیک‌شده از سیاست‌های صنعتی بین‌المللی ارائه می‌شود. چهار یافته کلیدی به این شرح است، سیاست صنعتی (IP) رایج است (۲۵ درصد از سیاست‌ها در پایگاه داده گزارش) و از سال ۲۰۱۰ گسترش یافته است. ثانیاً، کشورها تمایل دارند از یارانه‌ها و اقدامات تشویقی صادرات استفاده کنند که اغلب شرکت‌ها را هدف قرار می‌دهند. ثالثاً، دموکراسی‌های ثروتمند بیشتر درگیر IP هستند.

چهارم، IP به سمت زیرمجموعه‌ای از صنایع هدف قرار می‌گیرد که با مزیت نسبی آشکارشده صنعت همبستگی زیادی دارد. یکی از سوال‌های مهم در اقتصاد این است که آیا دولت باید ترکیب فعالیت‌های اقتصادی را شکل دهد؟ این اقدام دولتی که به عنوان سیاست صنعتی شناخته می‌شود، بحث‌برانگیز است. بحث در مورد نقش دولت در فرآیند توسعه به قدمت سرمایه‌داری مدرن است. بسیاری از محققان دولت را به عنوان یک مروج فعال و ضروری توسعه می‌بینند و بر اهمیت سیاست صنعتی در دگرگونی اقتصادی تاکید می‌کنند. برخی دیگر استدلال کرده‌اند که سیاست‌های صنعتی مضر هستند. برای نمونه، گری بکر معتقد است: «بهترین سیاست صنعتی اصلاً وجود ندارد»؛ با این حال ما فاقد معیارها و داده‌های مقایسه‌ای در مورد سیاست صنعتی هستیم و در نتیجه تصویر سیستماتیکی از استفاده از سیاست صنعتی نداریم. این مطالعه به یک کسری تجربی پیرامون سیاست صنعتی با استفاده از رویکرد مبتنی بر متن جدید برای اندازه‌گیری سیاست صنعتی می‌پردازد. روش گزارش از یادگیری ماشین برای طبقه‌بندی خودکار سیاست‌های صنعتی از متن خط‌مشی‌ها استفاده می‌کند.

آنها با استفاده از الگوریتم طبقه‌بندی در یک پایگاه داده جامع سیاست جهانی، استفاده از سیاست صنعتی را در سطح کشور،

را با بنگاه‌ها و صنایعی پیش ببرند که خود را پیش‌تر در بازارهای بین‌المللی تثبیت کرده و خودی نشان داده‌اند. سیاست‌های صنعتی جدید به شکل اقدامات غیرتعرفه‌ای هستند. این سیاست‌ها که با هدف شکل‌دادن به ترکیب فعالیت‌های اقتصادی کار خود را پیش می‌برند، به دنبال تغییر قیمت‌های نسبی در بخش‌ها یا هدایت منابع به سمت فعالیت‌های هدفمند انتخابی خاص خود با هدف تغییر ترکیب بلندمدت فعالیت‌های اقتصادی هستند.

جدیدترین یافته‌ها در این باره نشان می‌دهد که شاهد رشد استفاده از سیاست‌های صنعتی در تغییر ساختار اقتصاد هستیم و به‌طور مشخص، از ۲۰ درصد استفاده از این سیاست‌گذاری‌ها در سال ۲۰۱۰، به استفاده ۵۰ درصدی از این سیاست‌ها در سال ۲۰۱۹ رسیده‌ایم. به این ترتیب، صنایع منتخب بیشتر از گذشته شاهد حمایت‌های توسعه‌ای دولت‌ها در سیاست‌گذاری خواهند بود. با وجود همه این نکات از آنجا که سیاست‌های صنعتی تکنوکراتیک و پیچیده شده‌اند برای اجرای آنها ظرفیت اداری و مالی دولت باید بالا باشد و چون بسیاری از کشورهای جهان ظرفیت دولتی پایین و ضعیفی دارند، شاهد نابرابری بزرگ در استفاده از سیاست‌های صنعتی در میان کشورها هستیم. به عنوان نمونه، آلمان به عنوان پرچم‌دار این حوزه، دوبرابر دیگر کشورها از سیاست‌های صنعتی بهره می‌جوید، در حالی که در بسیاری از کشورهای فقیر سیاست صنعتی وجود ندارد.

یک مطالعه جدید با استفاده از روش اندازه‌گیری سیاست‌های صنعتی از روی متن حقایق جالبی را در مورد تحولات سیاست صنعتی و نحوه استفاده از آن آشکار می‌کند. چهار یافته کلیدی بر مبنای این مطالعه برجسته می‌شوند. اولاً، سیاست‌های صنعتی به شدت رایج هستند و از سال ۲۰۱۰ سهم آنها در کل سیاست‌ها افزایش یافته است. ثانیاً، کشورها تمایل دارند از یارانه‌ها و اقدامات تشویقی صادرات استفاده کنند که اغلب شرکت‌ها را هدف قرار می‌دهد. ثالثاً، کشورهای ثروتمندتر، بیشتر درگیر سیاست صنعتی هستند. در داده‌های این مطالعه، سیاست صنعتی در میان فقیرترین کشورها نادرتر است. در نهایت، سیاست صنعتی به سمت زیرمجموعه‌ای از صنایع هدف قرار می‌گیرد که با مزیت نسبی آشکارشده صنعت همبستگی زیادی دارد. نکته مهم این است که اگرچه سیاست صنعتی رایج است، اما به طور مساوی در بین کشورها توزیع نشده است و کشورهای فقیر در رقابت با کشورهای ثروتمند به شدت ناتوانند؛ زیرا فاقد ظرفیت‌های اداری و مالی لازم برای استفاده از سیاست‌های صنعتی تکنوکراتیک هستند.

را برای تغییر تولید داخلی هدف قرار می‌دهد یا سیاستی باشد که تحقیق و توسعه را برای گسترش فعالیت‌های نوآورانه تشویق می‌کند. آنها می‌توانند سیاستی باشند که به فناوری سبز یارانه می‌دهند تا از سوخت‌های فسیلی دور شوند یا می‌توانند سیاست‌هایی باشند که صنعت در معرض ورشکستگی را که با بادهای معکوس اقتصادی مواجه است احیا می‌کند.

در هر مورد، سیاستگذاران قصد دارند ساختار اقتصاد را تغییر دهند. اهداف سیاست صنعتی اغلب در شیوه‌ای که بازیگران سیاسی، سیاست را توصیف می‌کنند نفوذ می‌کند. شرح زیر را در مورد یارانه چینی از مجموعه داده گزارش در نظر بگیرید: «در وزارت صنعت و فناوری اطلاعات، در اول مارس ۲۰۱۷ طرحی برای تقویت رشد صنعت باتری چین، به‌ویژه باتری‌های خودرو ابلاغ شد.» گزارش مفهوم خود از سیاست صنعتی را با استفاده از یک تعریف رسمی که بر اهداف سیاست متمرکز است، مدون می‌کند. این تعریف رسمی به ما این امکان را می‌دهد که در عمل توصیفاتی از سیاست صنعتی را دسته‌بندی کنیم.

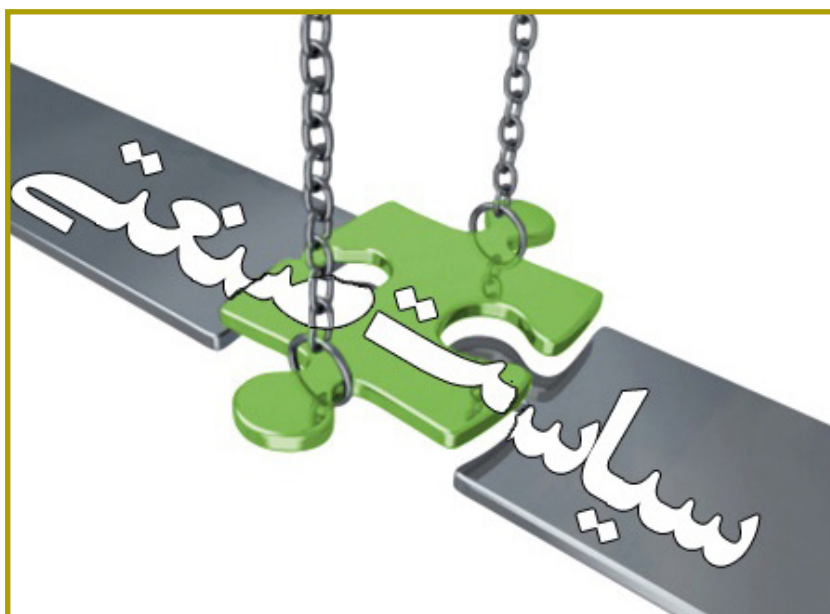
نکته مهم این است که این تعریف رسمی جدید نیست، بلکه براساس دهه‌ها کار محققان و دست‌اندرکاران سیاست صنعتی استوار است. تعریف گزارش از سیاست صنعتی بر دو بخش تکیه دارد: الف) سیاست صنعتی اقدام دولت هدف‌گراست. هدف شکل‌دادن به ترکیب فعالیت‌های اقتصادی است. به طور خاص سیاست صنعتی به دنبال تغییر قیمت‌های نسبی در بخش‌ها یا هدایت منابع به سمت فعالیت‌های هدفمند انتخابی خاص (مانند صادرات، تحقیق و توسعه) با هدف تغییر ترکیب بلندمدت فعالیت‌های اقتصادی است. ب) سیاست صنعتی در راستای اهداف اعلام‌شده در سطح اقتصاد ملی است. به‌طور خاص سیاست صنعتی توسط یک دولت ملی یا فراملی انجام می‌شود. این اقدامات توسط دولت‌های ملی، نهادهای فراملی یا ادغام این واحدها تامین مالی می‌شوند.

حقایق خط‌مشی صنعتی

یکی از یافته‌های کلیدی مطالعه این است

صنعت و سال کمیت می‌کنند. به طور خاص، آنها اولین تحلیل توصیفی از سیاست صنعتی را ارائه می‌دهند و استفاده از خط‌مشی چه کسی، چه چیزی، چه زمانی و چگونه را از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۰ در نظر می‌گیرند. منظور این است که چه کسانی، در چه زمانی و چگونه از سیاست‌های صنعتی استفاده کرده‌اند. برخلاف بسیاری از سیاست‌ها، سیاست‌های صنعتی اغلب به طور مستقیم قابل مشاهده نیستند. برای نمونه تعرفه‌ها را در نظر بگیرید که ابزار متعارف سیاست صنعتی است. اگرچه از نظر تاریخی تعرفه برای محافظت از صنایع نوزاد استفاده می‌شود، اما تعرفه‌ها همچنین برای افزایش درآمد دولت نیز استفاده می‌شوند و ممکن است برای اهداف دیگر مانند شرایط تجاری استفاده شوند. نرخ تعرفه به‌تنهایی نمی‌تواند چیز زیادی در مورد سیاست صنعتی به ما بگوید.

این چالش با این واقعیت تشدید می‌شود که سیاست‌های صنعتی به شکل اقدامات غیرتعرفه‌ای (NTM) هستند. به‌طور خلاصه، محققان به اطلاعات بیشتری نیاز دارند تا تشخیص دهند که آیا یک سیاست واقعا یک سیاست صنعتی است یا خیر؛ کاری که این مطالعه جدید انجام می‌دهد. به‌منظور اندازه‌گیری سیاست صنعتی، رویکرد گزارش به زبان و اهداف سیاست‌ها می‌پردازد. به‌طور دقیق‌تر، گزارش میزانی را در نظر می‌گیرد که توصیفات سیاستی، اهداف سیاست صنعتی را منعکس می‌کند؛ یعنی قصد شکل‌دهی به ترکیب و ساختار فعالیت اقتصادی توسط یک نهاد سیاستگذار ملی. این اهداف دگرگون‌کننده، اشکال مختلفی دارند. آنها می‌توانند سیاستی باشند که صنعت نوپا



ذکر است که ۱۲ کشور از لیست ۲۰ کشور برتر مورد مطالعه براساس تولید ناخالص داخلی سرانه در سال ۲۰۱۰ (به دلار فعلی) در زمره ثروتمندترین کشورها قرار دارند.

این الگو همبستگی مثبت بالا را میان درآمد کشور و استفاده از سیاست‌های صنعتی نشان می‌دهد. سوال کلیدی دیگر پیرامون سیاست صنعتی این است که چه بخش‌هایی را هدف قرار داده‌اند، همه آنها یا برخی از آنها را؟ اگر چنین است، آیا آنها به نحوی سیستماتیک انتخاب می‌شوند؟ داده‌ها نشان می‌دهد که IP به‌طور سیستماتیک با بخش‌هایی همبستگی دارد که در آن کشورها مزیت نسبی آشکار بیشتری دارند. به‌طور خلاصه این گزارش رویکرد جدیدی برای اندازه‌گیری سیاست‌های صنعتی ارائه می‌کند و آن را در مجموعه جامعی از سیاست‌های تجاری جهانی اعمال می‌کند. سهم روش‌شناختی کلیدی این گزارش، ارائه رویکرد مبتنی بر متن برای طبقه‌بندی اقدامات تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای به آنهایی است که سیاست‌های صنعتی هستند و آنهایی که نیستند.

این گزارش همچنین نشان می‌دهد که اندازه‌گیری صحیح، این پتانسیل را دارد که برای نحوه تفکر ما در مورد سیاست صنعتی مهم باشد. با استفاده از رویکرد اندازه‌گیری گزارش، نتایج توصیفی نشان می‌دهد که سیاست صنعتی، در حالی که رایج است، به‌شدت به سمت کشورهای ثروتمند گرایش پیدا می‌کند. نتیجه بالا همچنین برای تفکر در مورد یافته‌های گزارش مهم است؛ زیرا نشان می‌دهد که سیاست‌های صنعتی بسیار تکنوکراتیک (با استفاده از اهرم‌های خط‌مشی پیچیده) و اغلب مختص شرکت هستند. اگر واقعا چنین است که سیاست صنعتی مدرن به نظر می‌رسد، برای فقیرترین کشورها سخت‌تر خواهد بود که ظرفیت مالی و اداری مورد نیاز برای اجرای سیاست‌های مشابه را ایجاد کنند. علاوه بر این، اگر اقتصادهای بزرگ واقعا به سمت استفاده بیشتر از سیاست صنعتی حرکت کنند (همان‌طور که یافته‌های ما نشان می‌دهد)، رقابت برای کشورهای فقیر در بازارهای بین‌المللی حتی دشوارتر خواهد شد.

در نهایت، داده‌های گزارش به ما اجازه می‌دهد تا به یکی از بحث‌برانگیزترین جنبه‌های سیاست صنعتی نفوذ کنیم؛ اینکه چه کسی آن را دریافت می‌کند؟ گزارش نشان می‌دهد که به‌طور میانگین، بخش‌هایی که سیاست‌های صنعتی جدید را در یک سال معین دریافت می‌کنند، به‌طور سیستماتیک مزیت نسبی بالاتری دارند.

منبع: دنیای اقتصاد

که ۲۵ درصد از سیاست‌ها در داده‌های GTA براساس مدل گزارش به‌عنوان سیاست صنعتی طبقه‌بندی شده‌اند.

این نشان می‌دهد که سیاست صنعتی در واقع کاملا رایج است. از طرفی براساس داده‌های گزارش، سیاست صنعتی به‌سرعت در حال افزایش است. نمودارها روند IP بین سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۹ را بررسی می‌کنند. تغییر رو به بالا در نسبت سیاست‌های طبقه‌بندی‌شده به‌عنوان سیاست‌های صنعتی، از تنها ۲۰ درصد از کل سیاست‌ها در اوایل دهه ۲۰۱۰ به نزدیک به ۵۰ درصد در سال ۲۰۱۹ غیرقابل چشم‌پوشی است. سوال مهم دیگر این است که چه اهرم‌های سیاستی برای اجرای سیاست صنعتی استفاده می‌شوند؟ سیاست‌های صنعتی شناسایی‌شده در داده‌های گزارش معمولا به شکل یارانه‌ها و اقدامات مرتبط با صادرات است. اینها از برجسته‌ترین انواع خط‌مشی‌های صنعتی در میان سایر سیاست‌های صنعتی هستند. علاوه بر این، متوجه می‌شویم که سیاست‌های صنعتی به‌طور قابل ملاحظه‌ای مختص شرکت‌ها هستند. منظور ما این است که آنها شرکت‌های خاصی را هدف قرار می‌دهند. براساس داده‌های مطالعه، متوجه می‌شویم که بیش از ۶۰ درصد سیاست‌های صنعتی مربوط به شرکت‌ها هستند، در حالی که این میزان برای سیاست‌های غیرصنعتی تنها ۲۰ درصد است.

با در نظر گرفتن این یافته‌ها در کنار هم، اشکال سیاست صنعتی اغلب با تعرفه‌های واردات بی‌رویه دهه‌های گذشته فاصله زیادی دارد. اجرای بسیاری از رایج‌ترین اشکال IP تقریبا به سطوح بالایی از ظرفیت مالی و اداری نیاز دارد؛ یعنی دولتی که دارای درآمد مالی برای پرداخت یارانه به شرکت‌ها و ترویج صادرات است، همین‌طور دولتی که دارای ظرفیت اداری برای شناسایی شرکت‌هایی است که باید حمایت شوند.

نکته بسیار مهم این است که اگرچه سیاست صنعتی رایج است، اما به‌طور مساوی در بین کشورها توزیع نشده است. به‌طور قابل توجهی، ما در اکثر کشورها هیچ سیاست صنعتی را نمی‌بینیم. در عوض، همان‌طور که گزارش نشان می‌دهد، تعداد انگشت‌شماری از کشورها سهم اصلی سیاست صنعتی را به خود اختصاص می‌دهند. بررسی کشورهای برتری که از سیاست صنعتی استفاده می‌کنند آموزنده است. گزارش ۲۰ کشور برتر درگیر در سیاست صنعتی را فهرست می‌کند. آلمان در صدر این فهرست قرار دارد. این کشور تقریبا دوبرابر کشورهای دیگر از سیاست‌های صنعتی استفاده می‌کند. قابل

قیمت نفت تا پایان سال به ۱۰۰ دلار می‌رسد؟



کرده است و هیچ سیگنالی از این که در کاهش تولید خود بازنگری خواهد کرد، نشان نمی‌دهد.

نتایج از همین حالا هم دیده می‌شود؛ قیمت نفت افزایش پیدا کرده و از این هم بالاتری می‌رود، به طوری که قیمت نفت برنت اوایل هفته جاری، به بالای ۸۵ دلار در هر بشکه رسید و نفت وست تگزاس اینترمدیت هم به ۸۲ دلار در هر بشکه صعود کرد. اکنون سؤال این است که قیمت‌های نفت پیش از این که اوپک تسهیل محدودیت عرضه را آغاز کند، تا چه سطحی خواهند رسید؟ سوال دیگر این است که آیا در صورت لزوم، اوپک قادر خواهد بود تولید خود را به

تقاضای جهانی قوی برای نفت به خصوص از سوی چین به همراه گزارشهایی از کاهش ذخایر نفت در سراسر جهان، ممکن است به معنای آن باشد که قیمت نفت می‌تواند پیش از پایان سال ۲۰۲۳، به مرز ۱۰۰ دلار صعود کند.

اوپک به دلیل کاهش داوطلبانه تولید عربستان سعودی و اختلال موقتی در بارگیری نفت در پایانه فورکادوس نیجریه به دلیل خطر نشت، ماه میلادی گذشته، نفت کمتری تولید کرده است. این آمار بر اساس منابع مختلف، متفاوت است، اما نظرسنجی رویترز نشان می‌دهد که این گروه در ژوئیه، ۸۴۰ هزار بشکه در روز کمتر از ژوئن، نفت تولید

سرعت افزایش دهد؟

تحلیلگران پیش از این گفته بودند که عربستان سعودی برای پیشبرد طرحهای بلندپروازانه خود که برنامه متنوع سازی افق ۲۰۳۰ را تشکیل می دهد، به نفت ۹۰ دلار در هر بشکه نیاز دارد. با این حال، اگر قیمتها بیش از حد بالا برود، به تقاضا آسیب می زند و اثر بومرنگی خواهد داشت که نه سعودی ها و نه دیگر اعضای اوپک نمی خواهند چنین چیزی را تجربه کنند.

در عین حال، این ممکن است سرآغاز روند صعودی قیمت نفت باشد، زیرا در حالی که عربستان سعودی عمدا تولید خود را کاهش داده است، نیجریه و آنگولا نتوانسته اند طبق سهمیه تعیین شده از سوی اوپک، نفت تولید کنند و تولید لیبی دوباره مختل شده و همزمان، رشد تولید در مناطق نفت شیل آمریکا کند شده است.

اگر تمام پیش بینی های که از رشد تقاضا خبر می دهند و در روند صعودی اخیر قیمتها موثر بوده اند، محقق شوند، این به معنای آن است که نفت می تواند قبل از پایان سال، دوباره به ۱۰۰ دلار صعود کند.

این چشم انداز به خصوص در پی گزارشهایی مبنی بر کاهش ذخایر نفت در برخی از نقاط جهان، قابل قبول شده است.

تحلیلگران بانک جی پی مورگان هفته جاری اعلام کردند که تا پیش از این، سطح ذخایر جهانی نفت و سوخت تاثیر چندانی بر قیمت های بین المللی نفت نداشت، اما وضعیت اکنون به دلیل تحریم های غرب علیه روسیه تغییر کرده است زیرا خرید و فروش نفت و سوخت، بیشتر به ارزهایی غیر از دلار آمریکا انجام می شود.

با توجه به تنوع ارزی، میزان عرضه فیزیکی واقعی کالاهای مورد معامله، به عنوان عامل تاثیرگذار بر قیمت آنها، اهمیت پیدا کرده و تقاضا اکنون به کانون توجه معامله گران بازگشته است.

اوپک و هم آژانس بین المللی انرژی هر دو نرخ رشد سالانه تقاضا برای نفت در سال ۲۰۲۳ را بیش از دو میلیون بشکه در روز برآورد کرده اند. اوپک میزان رشد تقاضا را ۲.۴ میلیون بشکه در روز و آژانس بین المللی انرژی، ۲.۲ میلیون بشکه

در روز پیش بینی کرده است. با این حال، آژانس هشدار داده است که رشد تقاضا برای نفت در میان مدت به میزان قابل توجهی آهسته خواهد شد.

جدیدترین آمار واردات و ذخایر چین، تاییدکننده تقاضای قوی این کشور برای نفت است؛ چنان که تقریباً همه، این کشور را بزرگترین محرک تقاضا برای نفت در جهان می دانند. واردات چین نزدیک به رکوردهای بالای اخیر است و نفت در مخازن این کشور به سرعت در حال افزایش است. این وضعیت به چین، اهرمی برای تاثیرگذاری روی قیمت ها در صورت افزایش بیش از حد آنها می دهد. تحلیلگران می گویند که بحض این که پکن از قیمت ها ناراضی شود، فروش نفت خام از ذخایر خود را آغاز خواهد کرد که اساساً مشابه برداشت نفت از ذخایر نفت استراتژیک آمریکا توسط جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا در سال گذشته خواهد بود.

همه چیز به این بستگی خواهد داشت که عربستان سعودی تا چه مدتی تمایل دارد به کاهش داوطلبانه تولید خود ادامه دهد. طبق جدیدترین آمار تولید ناخالص داخلی، اقتصاد این کشور در سه ماهه دوم با کاهش قیمت نفت، کند شده است. اکنون که قیمت ها رو به بهبود هستند، احتمالاً اقتصاد عربستان هم بهبود پیدا خواهد کرد و به ریاض دلیل خوبی برای ادامه محدود کردن تولید نفت می دهد.

در این بین، داده های گردآوری شده توسط بلومبرگ حاکی از رکوردزنی حفاری برای استخراج نفت در روسیه است. تعداد چاه های تولیدی جدید حفاری شده در نیمه اول سال ۶۶ درصد بیشتر از برنامه ریزی شده و ۸.۶ درصد بیشتر از میزان حفر شده در نیمه اول سال ۲۰۲۲ بوده است.

بر اساس گزارش اوپل پرایس، این به معنای عرضه بالقوه اضافی است که می تواند به کاهش قیمت ها کمک کند، همانطور که رکورد صادرات نفت روسیه به چین در اوایل سال جاری، به تعدیل قیمت ها کمک کرد. با این حال، از آنجا که روسیه و عربستان سعودی در یک کمپ هستند، این عرضه تا زمانی که دو راس اصلی اوپک پلاس صلاح ندانند، بالقوه باقی خواهد ماند.

علل شکل گیری مشاغل غیررسمی چیست؟



از فعالیت‌ها و مبادلات اقتصادی گفته می‌شود که ممکن است قانونی یا غیرقانونی باشد اما اندازه گیری و گزارش نمی‌شود و همین فقدان گزارش می‌تواند به دلیل فرار مالیاتی یا فرار از مقررات صورت گیرد. وی معتقد است: داشتن اطلاعات از اندازه اقتصاد پنهان اهمیت فراوانی از جنبه شکاف مالیاتی و اثربخشی سیاست‌های پولی و مالی، رشد اقتصادی و توزیع درآمد دارد، هرچند که اطلاعات و آماری از حجم اقتصاد پنهان در جهان و ایران در دسترس نیست اما شواهد زیادی وجود دارد که در جهان اقتصاد پنهان در حال رشد است. افتخاریان اشاره‌ای به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در این زمینه داشته و می‌گوید: در سالهای اخیر اقتصاد غیررسمی در ایران رشد داشته و مهمترین دلیل آن کاهش نسبی درآمد سرانه رسمی کشور، کاهش قدرت خرید مردم، مشکلات ساختاری در اقتصاد ایران، گزارش نشدن بخشی از درآمدها و قدرت خرید افراد در آمار رسمی، فرار مالیاتی گسترده و گسترش قاچاق کالا است. به اعتقاد این عضو کانون عالی کارفرمایی راه غلبه بر تنگنای رسیدن به رشد اقتصادی، تامین کارگر تحصیلکرده‌تر نیست، بلکه راهکار تامین و حمایت از کارآفرینان تحصیلکرده و ارگانی است که بتواند کسب و کارهای مولد و پربازده را اداره کنند. مشاغل غیررسمی در زمره مشاغلی هستند که افراد شاغل در آن بدون داشتن قرارداد رسمی کار و برخورداری از حمایت‌های اجتماعی و بیمه‌ای با دستمزی کمتر از مزد قانونی به کار اشتغال دارند.

بخش غیر رسمی اشتغال، بخشی بدون حمایت‌های قانونی و بیمه‌ای برای نیروی کار است که نقش قابل توجهی در ایجاد اشتغال و درآمد و تولید ناخالص ملی دارد. به اعتقاد کارشناسان افزایش عرضه نیروی کار، فقدان سرمایه‌گذاری مناسب، رشد شکاف درآمدی، فرار مالیاتی و قوانین دست و پاگیر از جمله علل موثر بر شکل‌گیری پدیده اقتصاد غیررسمی و گسترش مشاغل غیررسمی است. اقتصاد غیررسمی که از آن با عنوان اقتصاد پنهان، خاکستری یا زیرزمینی هم یاد می‌شود، مجموعه فعالیت‌هایی را شامل می‌شود که بر خلاف اقتصاد رسمی در حساب‌های ملی ثبت نمی‌شود، مالیاتی نمی‌پردازد و تحت نظارت دولت نیست از این رو اقتصاد غیررسمی در محاسبات مربوط به تولید ناخالص ملی قرار نمی‌گیرد. به اعتقاد کارشناسان اقتصاد غیررسمی با هدف فرار از محدودیت‌های وضع شده در قوانین و به طور پنهان انجام می‌شود که منحصر به اقتصاد خاصی نیست بلکه در همه کشورهای جهان حتی پیشرفته و توسعه یافته دیده می‌شود. در حال حاضر بخشی از مشاغل خانگی، مسافرکشی و کوله‌بری جزو مشاغل غیررسمی به شمار می‌روند و صاحب‌نظران شکاف درآمدی، وجود بروکراسی‌های اخذ مجوز، فرار مالیاتی، افزایش عرضه نیروی کار و گسترش مهاجرت به کلان‌شهرها را در ایجاد اقتصاد غیررسمی و گسترش مشاغل غیررسمی اثرگذار می‌دانند. در همین راستا سید حسن افتخاریان - عضو هیات امنای موسسه کار و تامین اجتماعی در تعریف اقتصاد پنهان یا غیررسمی می‌گوید: اقتصاد پنهان به مجموعه‌ای

سال سرنوشت ساز برای اقتصاد ترکیه



در ترکیه می‌شود. درهای باز این کشور برای شروع هر نوع کسب‌وکار و اتصال آن به اقتصاد جهانی جذابیت فراوانی برای سرمایه‌های متوسط و حتی برندهای مطرح جهانی دارد. موضوعی که در اقتصاد ایران و سیاست‌های کنونی اقتصادی آن کاملاً دور از نیازهای واقعی فعالان فضای اقتصادی است. برای بیان مقایسه در حالت سمبلیک می‌توان از ساده‌ترین فرآیند شروع کسب‌وکار یعنی ثبت انواع شرکت مثال به میان آورد. ثبت شرکت در ترکیه و شروع کسب‌وکار در هر زمینه‌ای برای شهروندان ترکیه یا افراد خارجی با احتساب افتتاح حساب بانکی متصل به سیستم بانکی جهانی و ایجاد پرونده در سازمان امور مالیاتی و تامین اجتماعی ترکیه فقط ۵ روز کاری زمان می‌برد. مسیری که طی آن در ایران در بهترین حالت چندین ماه زمان نیاز دارد و متأسفانه برای افراد خارجی با مشکلات بیشتری نیز همراه است.

شاید بتوان گفت شروع داستان تورم در اقتصاد ترکیه از سال ۲۰۲۲ آغاز شده و پس از چند دهه رشد اقتصادی مداوم و تورم ملایم و اندک، مواجهه با تورم عجیب ۸۵ درصدی و بی سابقه ماجرایی آشنا برای ایرانی‌ها به دلیل چند دهه تورم مزمن بوده است. اما به غیر از تورم بالا بقیه شاخص‌های اقتصادی ترکیه چندان شباهتی به اقتصاد تحریم‌زده ایران ندارد. به‌رغم اینکه ترکیه یکی از بالاترین نرخ‌های تورمی جهان و همزمان با آن کاهش شدید ارزش پول ملی را تجربه کرد، بنا به دلایل متعدد این عوامل اثراتی متفاوت از سایر اقتصادها و به‌ویژه اقتصاد محاصره‌شده در تحریم ایران را در پی داشت. می‌توان ره‌وس سیاست‌های اقتصادی ترکیه را به صورت زیر مورد بررسی قرار داد.

۱- فضای بسیار مناسب برای سرمایه‌گذاری و شروع کسب‌وکار جدید باعث ترغیب سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف اقتصادی



۲- کاهش ارزش پول ملی برای کشوری با زیرساخت‌های گردشگری توسعه‌یافته، فرصت بی‌نظیری فراهم می‌آورد برای جذب هر چه بیشتر توریست از کشورهای مختلف. هزینه مسافرت و اقامت و همچنین هزینه غذا و تامین سوغاتی در ترکیه برای توریست‌ها بسیار ارزان و کاملاً خوشایند است و آمارهای افزایش مداوم توریست نشان از اقبال توریست‌ها به گردشگری در ترکیه را دارد. این رشد بالای ۱۲۰ درصدی در سال گذشته چنان موفقیت‌آمیز بوده که وزیر گردشگری ترکیه همچنان در کابینه جدید ترکیه نیز باقی ماند.

۴- فضای عمومی کسب‌وکار و سیاست‌های مهاجرتی و قوانین ترکیه کاملاً سرمایه‌پذیر هستند، ولی مهاجرپذیر نیستند. به دلیل جمعیت جوان و فراوانی نیروی کار بر عکس اقتصادهای مهاجرپذیر این کشور تمایل چندانی به جذب نیروهای کاری مهاجر به غیر از موارد خاص که به نوعی سرمایه انسانی محسوب می‌شوند، ندارد. درخصوص سایرین مهاجران غیرقانونی و حساسیت‌های به‌وجودآمده درباره اعطای شهروندی و اقامت‌های مختلف نیز هدف اصلی جذب سرمایه‌های مالی و انسانی بوده و قوانین بر این اساس تغییر یافته است.

۵- پس از به‌دست آوردن بازارهای صادراتی جدید و به دلیل نزدیکی به بازار شرق و همچنین همسایگی با بازار مصرف اروپا

۳- در کنار وجود فضای مناسب کسب‌وکار، زیرساخت‌های لازم برای تولید و صادرات از ترکیه باعث شده است به‌رغم تورم بالا در طی دو سال گذشته رونق اقتصادی بسیار مناسبی برای شرکت‌های ترکیه فراهم شود. رکوردشکنی‌های مداوم روزانه طی دو سال اخیر و خصوصاً میانگین صادراتی ۲/۲ میلیارد دلار در هر روز طی ماه مه سال ۲۰۲۳ از موفقیت‌آمیز بودن این سیاست دولت ترکیه خبر می‌دهد. هرچند شبیه این فرصت برای تولیدکنندگان ایرانی به دلیل عدم سرکوب قیمت واقعی دلار فرصتی برای رقابت با واردکنندگان کالاها را فراهم ساخته اما به دلیل مشکلات تحریم و مشکلات مبادلات پولی در سطح بین‌المللی عملاً تولیدکنندگان صرفاً مجبور

۷- تجارب قریب به دو دهه حکمرانی حزب حاکم و شخص رئیس‌جمهور ترکیه نشان داده است که هر کجا منافع ملی ترکیه حکم کند، سیاست‌ها می‌تواند از انعطاف بالایی برخوردار باشد. پس از هر جنگ لفظی و تغییر مواضع دیپلماتیک برای حفظ منافع کشور تقریباً کل سیاست‌ها و مواضع دولت ترکیه قابل تغییر است. تغییر سیاست‌ها در قبال روسیه پس از ساقط شدن هوایما، تغییر رویکرد پس از قتل خاشقچی در سفارت عربستان و آشتی مجدد، برقراری روابط دیپلماتیک با اسرائیل در بالاترین سطح و روابط گسترده اقتصادی با اسرائیل به‌رغم مخالفت ظاهری با سیاست‌های اسرائیل و ده‌ها نمونه دیگر.

۸- هرچند فضای دو قطبی سیاست در ترکیه به‌ویژه در انتخابات سال ۲۰۲۳ بر کل فعالیت‌های اقتصادی ترکیه سایه انداخته و وعده‌های دولت برای جلب مشارکت توده مردم هزینه‌های بالایی برای اقتصاد بحران‌زده ترکیه را در پی داشت و حتی بعد از انتخابات تبعات آن از لحاظ تورم و رشد پایه پولی به دلیل افزایش هزینه‌های جاری دولت همچنان نیز ادامه دارد. با وجود چندبار افزایش حداقل حقوق در بخش دولتی و بخش خصوصی قشر متوسط ترکیه و کسانی که حقوق ثابت دارند زندگی را به‌سختی مدیریت می‌کنند و این فشار هزینه‌ای برای ساکنان شهرهای بزرگ در قبال هزینه‌های گزاف زندگی چند برابر شده است. سال ۲۰۲۳ برای ترکیه سال بسیار سرنوشت‌ساز بوده و با توجه به اوضاع منطقه‌ای، سیاست‌های این کشور چه در حوزه اقتصادی و چه در حوزه سیاسی می‌تواند تبعات جدی بلندمدت برای کل جهان در پی داشته باشد.

دنیای اقتصاد، حامد معین‌پور

و افزایش تولید سرانه ترکیه طی سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ با روی کار آمدن تیم اقتصادی در دولت جدید ترکیه، سیاست‌های انضباط مالی و پولی در پیش گرفته شده است. اقدامات سریع تیم اقتصادی دولت جدید ترکیه که با افزایش نرخ بهره، افزایش مالیات، افزایش صادرات صنعتی و مذاکرات جدی برای سرمایه‌گذاری خارجی تا سقف ۱۰۰ میلیارد دلار شروع شده، توانسته است طی مدت کوتاهی از عمر تیم اقتصادی با کم شدن تدریجی تورم رکود اقتصادی چندانی نیز در پی نداشته باشد. تمام این موارد صحیح بودن ریل‌گذاری اقتصادی در ترکیه را به نمایش می‌گذارد.

هرچند این سیاست‌های انقباضی در بعضی بخش‌های مهم اقتصادی از جمله بخش مسکن و مستغلات باعث رکود خواهد شد؛ اما به‌دلیل وجود تقاضای داخلی و عطش سرمایه‌گذاری خارجی اغلب اقتصاددانان معتقد هستند، رونق مجدد به این بخش نیز باز خواهد گشت. بررسی آمارهای مسکن در سال ۲۰۲۲ به وضوح نشان می‌دهد تقاضای اصلی در بخش املاک توسط خود ترک‌ها ایجاد شده و بازیگر اصلی همواره و با اختلاف بسیار زیادی شهروندان ترکیه بوده‌اند و به‌دلیل رشد جمعیت مثبت و جمعیت جوان و فعال آن تقاضای بالا برای مسکن به این زودی‌ها فروکش نخواهد کرد.

۶- به‌دلیل سیاست‌های حزب حاکم ترکیه و تفکر توسعه‌گرایی و اقتصادمحور این حزب، تقریباً تمام بحران‌های منطقه‌ای به نفع اقتصاد ترکیه رقم خورده است. پس از شروع هر نوع جنگ و نزاع در منطقه، ترکیه محل جذب سرمایه‌های فراری از بحران و عدم ثبات بوده است. آمار خرید املاک و مستغلات و همچنین جذب سرمایه‌گذاری خارجی در ترکیه نشان می‌دهد تمام سیاست‌های

منطقه‌ای و سیاست خارجی این کشور در خدمت به این روند به‌کار گرفته شده است. بعد از روی کار آمدن کابینه جدید نیز همچنان همان سیاست‌ها دنبال می‌شود و ترکیه از هر بحرانی برای خود سودی کسب می‌کند. ترکیه و بانک‌های ترکیه نقش فعالی برای دور زدن تحریم‌ها توسط ایرانی‌ها داشته‌اند و این چرخه با افزوده شدن فعالان اقتصادی روس رونق جدیدی نیز گرفته است. طبیعتاً این همکاری غیر رسمی دولت ترکیه و بانک‌های این کشور منافع قابل توجهی نیز برای اقتصاد ترکیه به ارمغان آورده است.



رشد نقدینگی کاهش پیدا کرده است

امکان برون رفت از شرایط نامناسب اقتصادی فراهم است



وی با بیان این که امکان برون رفت از شرایط نامناسب قبلی در حوزه اقتصادی فراهم است، گفت: شاخص های اقتصادی درباره وضعیت نرخ بیکاری نشان می دهد که از ۹.۲ درصد در بهار سال قبل به ۸ رسیده که این یعنی میزان نرخ بیکاری یک درصد کاهش پیدا کرده است؛ همچنین رشد سرمایه گذاری ۶.۷ درصد است که البته با هدف گذاری ۲۳ درصد فاصله دارد منتهی باز متوسط عملکرد سال های گذشته و نزدیک به سه بیشتر است که این یعنی حرکت خوبی در حوزه سرمایه گذاری در حال انجام است. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان این که

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه نرخ نقدینگی در کشور کاهش پیدا کرده است، گفت که امیدواریم با شفاف سازی جلوی بخش قابل توجهی از فرار مالیاتی گرفته شود؛ چون در صورت مقابله با نشت مالیاتی حتی می توان درآمد پایدار هم داشت. محمدرضا پورابراهیمی در نشست خبری با اشاره به نماگرهای اقتصادی در طول یک سال اخیر گفت که این شاخص ها نشان می دهد ما در حال برون رفت از شرایط اقتصادی هستیم. جهت گیری اکثر نماگرهای اقتصادی مثبت شدن وضعیت را نشان می دهد.

مالیاتی با شفاف سازی تعیین تکلیف شود.

وی ادامه داد: در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰، دو میلیون و ۸۰۰ هزار دستگاه پرداخت غیرمتصل به سامانه مالیاتی داشتیم که با تلاش صورت گرفته از تابستان سال ۱۴۰۰ تا سال گذشته اعلام شد که دیگر درگاه پرداخت غیرمتصل نداریم که اثر آن افزایش میزان دریافت وصول مالیات به ۷۰ درصد بود پس اگر جلوی نشت مالیاتی گرفته شود به درآمد پایدار می‌رسیم.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به آخرین وضعیت طرح مالیات بر سوداگری اظهار کرد: کمیسیون اقتصادی در حال رفع ایرادات شورای نگهبان در طرح مالیات بر سوداگری است که احتمالاً هفته آینده در دستور مجلس شورای اسلامی قرار می‌گیرد که یکی از اتفاقات مهم محسوب می‌شود.

تعارض منافع یکی از چالش‌های حوزه اقتصادی است پورا بر ایمی با اشاره به طرح نظام جامع حسابداری و حسابرسی گفت: بررسی این طرح در کمیسیون به اتمام رسیده که امیدواریم هرچه زودتر در دستور صحن قرار گیرد؛ با این طرح اطلاعات صورت‌های مالی شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی شفاف می‌شود. در حال حاضر تعارض منافع یکی از چالش‌های حوزه اقتصادی است. وی توضیح داد: مثلاً وزیر اقتصاد، رئیس سازمان حسابرسی و مدیرعامل بانک ملی را منصوب می‌کند و گزارش بانک ملی توسط سازمان حسابرسی تنظیم شده که هر دو را هم وزیر اقتصاد منصوب کرده؛ باید این ساختارها اصلاح شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اصلاح قانون بازار سرمایه اظهار کرد: امیدواریم هرچه سریع‌تر طرح اصلاح قانون بازار سرمایه در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گیرد؛ طرح اصلاح قانون بانک مرکزی هم در مرحله رفع ایرادات شورای نگهبان در کمیسیون است که امیدواریم ظرف یک ماه آینده بعد از رفع ایرادات تبدیل به قانون شود.

پورا بر ایمی با بیان این‌که طرح مربوط به ساماندهی تجارت مرزی (کولبری) در مراحل پایانی بررسی در کمیسیون است، تصریح کرد: کمیسیون اقتصادی در طول سه سال گذشته عملکردش به گونه‌ای بوده که بیش از ۳۰ درصد کل مصوبات قانونی ابلاغی مجلس شورای اسلامی مربوط به این کمیسیون است در حوزه نظارتی هم گزارش‌های نظارتی را داشته است.

در طول پنج سال گذشته نرخ تورم بیشتر از ۴۰ درصد بوده است، ادامه داد: نرخ رشد نقدینگی از خرداد ماه سال گذشته تا امسال از ۳۷.۸ درصد به ۲۹ درصد کاهش پیدا کرده که امیدواریم این روند تاثیر مثبتی در کاهش نرخ تورم سالانه داشته باشد.

ابراهیمی با یادآوری این‌که نرخ رشد اقتصادی در هشت سال عملکرد دولت روحانی ۰.۷ درصد یعنی کمتر از یک درصد بود، اظهار کرد: نرخ رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۱ حدود ۴ درصد محاسبه شده که پیش بینی می‌شود در سال آینده به ۲.۵ تا ۳ درصد برسد؛ به نظر می‌رسد تغییر جهت نماگرهای اقتصادی به معنای شروع روند مثبت در حوزه اقتصادی است البته این به معنای رضایت ما از وضعیت اقتصادی نیست و باید مسیر به درستی دنبال شده تا اثرات نماگرهای اقتصادی در معیشت و زندگی مردم مشهود باشد.

ناترازی چالش اساسی برای کشور است

وی در ادامه با اشاره به عملکرد مجلس شورای اسلامی در حوزه اقتصادی گفت: تلاش ما این بود که براساس یک برنامه زمان‌بندی عمل کنیم که از جمله آن حل مشکل ساختار ناترازی اقتصادی بود که اولین و مهم‌ترین آن ناترازی بودجه است؛ تمام تلاش ما در ناترازی بودجه این است که منابع پایدار برای درآمد کشور ایجاد کرده تا مسیر حرکت را در راستای تعادل بخشی بین منابع و مصارف کشور ایجاد کند. ناترازی چالش اساسی است.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به قانون برنامه ششم توسعه و پیش بینی لایحه برنامه هفتم توسعه برای تعیین میزان نسبت مالیات بر ناخالص ملی به میزان ۱۰ درصد اظهار کرد: عملکرد نرخ مالیات بر تولید ناخالص ملی حدود چهار درصد بوده که این به معنای فاصله زیاد با هدف گذاری است. این شاخص در دنیا به ۲۵ درصد هم می‌رسد. این مالیات به معنای افزایش نرخ نیست بلکه باید جلوی نشت مالیاتی گرفته شود که علت هم در عدم اجرای درست قوانین است. باید تمامی تلاش در شفاف سازی و هوشمند سازی نظام مالیاتی باشد که در همین راستا سامانه مودیان و پایانه‌های فروشگاهی تصویب شد.

پورا بر ایمی با بیان این‌که دولت قبل و دولت فعلی بخش‌های زیادی از قانون سامانه مودیان و پایانه‌های فروشگاهی را اجرا نکرده‌اند اضافه کرد: امیدواریم بخش قابل توجهی از حوزه فرار

آیا این اتفاق افتاده است؟

وی با اشاره به تبصره یک قانون بودجه سال ۱۴۰۱ گفت: در حال حاضر سیاست جدید بانک مرکزی تخصیص ارز با نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان است که این همان ارز ترجیحی است. محاسبات صورت گرفته این است که اگر مرغ به نرخ ۱.۵ دلار وارد کشور شود با همین ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان باید به قیمت حدود ۴۰ هزار تومان به مردم داده شود اما از دی ماه سال گذشته با تخصیص این ارز مرغ با میانگین ۹۰ هزار تومان توزیع شده است و مردم خریداری می کنند. سوال این است که رابطه پیش بینی نرخ ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان با مرغ میانگین ۹۰ هزار تومان چیست؟ همین وضعیت را درباره قیمت گوشت شاهد هستیم.

خروجی سیاست ارزی دولت انتفاع مردم باشد پورا برهیمی اضافه کرد: اگر حتی مرغ با قیمت آزاد هم به کشور وارد می شد حتی به نرخ ۹۰ یا ۱۰۰ هزار تومان هم نمی رسید پس این نرخ گذاری ها از کجا می آید؛ ما دنبال آزادسازی قیمت نیستیم بلکه می گوئیم دولت اگر می خواهد ارز ترجیحی اختصاص دهد باید تکلیف مابه التفاوت آن را هم روشن کند. از طرف دیگر وضعیت کالا برگ به کجا رسید؟ از کدام دهک ها شروع شد و شبکه توزیع آن از کجا است؟

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی توضیح داد: مدل ما این است که کارت اعتباری خرید همچون روش کارت سوخت باشد که مثلاً روغن به قیمت ۳۰ هزار تومان به مدت پنج سال ثابت است اما مابه التفاوت آن از محل منابع بازپرداخت می شود. با این کار جلوی رانت و قاچاق گرفته می شود. دولت اصرار بر ارز ترجیحی دارد حال این که همین دولت اول سال می گفت که ارز ترجیحی نباشد؛ ما هم می گوئیم دولت مختار است که ارز ترجیحی بدهد اما رابطه بین آن و کالا بین مردم را مشخص کند که به باور ما هیچ رابطه ای ندارد و این وضعیت باعث قاچاق و رانت شده و غیر عادلانه است. تاکید ما این است که باید به دنبال سیاستی باشیم که خروجی آن انتفاع مردم باشد؛ گروکشی سیاسی ارز، منطق غیر قابل قبولی است و ما نمی پذیریم.

پورا برهیمی با بیان این که تاکید رئیس جمهور بر

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به سیاست های ارزی اظهار کرد: قوانین و مقررات با تصمیمات اتخاذ شده همخوانی ندارد؛ سوال این است که دولت با چه هدفی تغییر تخصیص ارز ترجیحی را دنبال کرد؟ حال این که طبق سیاست های اقتصاد مقاومتی باید از اقداماتی که باعث ایجاد فساد و رانت شده جلوگیری شود. البته که بارها رئیس جمهور گفته بود که سیاست ارزی دولت قبل درست نبوده و همین هم باعث ایجاد پرونده های درباره تخلفات در ارز ۴۲۰۰ تومانی و ایجاد فساد شد. پس انتظار می رود که در سیاست های جدید هم وضعیت روشن شود.

پورا برهیمی یادآور شد: براساس قانون احکام دائمی سیاست ارزی در کشور باید طبق یک فرمولی بوده که قدرت رقابت پذیری را در نظر گیرد که این فرمول محاسباتی براساس قوانین تعریف می شود. همچنین در سند تحول دولت مردمی هم موضوع سیاست ارزی آمده است. در این شرایط بخشی می گویند مجلس شورای اسلامی و کمیسیون اقتصادی دنبال آزادسازی قیمت هاست و مردم متضرر می شوند که چنین چیزی درست نیست.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی یادآور شد: تیم اقتصادی دولت پیش از این می گفت که سیاست ارز ترجیحی باعث قاچاق کالا و رانت می شود و این قاچاق کالا بخشی از پیامدهای ناشی از سیاست های مرتبط با رویکرد ارز ترجیحی است که اکنون هم شاهد آن هستیم. موضوع دیگر توضیح رانت در نظام اقتصادی است و این که کالا با چه قیمتی به مصرف کننده می رسد. دولت پیشنهادی داد که در لایحه بودجه بررسی شد مبنی بر این که سیاست اتخاذی باید به گونه ای باشد که امکان بازتوزیع درست منابع را فراهم کرده و مردم هم متضرر نشوند. سوال این است که





تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها اظهار کرد: ما نامه‌ای با رئیس مجلس شورای اسلامی درباره نرخ خوراک پتروشیمی دادیم که به هیات تطبیق مصوبات ارجاع شد. هیات تطبیق کاری به مجلس ندارد و متشکل از چند حقوقدان است پیش‌بینی ما این است که ظرف چند روز آینده گزارش هیات تطبیق مربوط به لغو مصوبه اخیر هیات دولت درباره خوراک پتروشیمی‌ها اعلام شود چون مصوبه دولت مطابق با قانون نیست.

وی درباره انتخابات اتاق بازرگانی اظهار کرد: بعد از برگزاری انتخابات اتاق گزارشات متعددی در خصوص مشکلات و مسائل و تخلفات و نقض قوانین دریافت شد که ما طبق وظیفه نظارتی ورود کرده و چند نامه نوشتیم مقدمات برگزاری انتخابات هم در شرایطی بود که وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزیر نداشت و با سرپرست اداره می‌شد. در آن زمان نامه‌ای به سرپرست وزارتخانه نوشتیم و خواستار پاسخ به ابهامات شدیم پاسخ‌های داده شده از وزارت صنعت، معدن و تجارت قانع کننده نبود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی توضیح داد: در انتخابات ترک فعل اعضای شورای عالی نظارت، اتاق بازرگانی مبنی بر این‌که گزارش تخلفات مورد تایید بوده یا نه، وجود دارد البته اخیرا گفته شده که وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه نظارتی ندارد؛ موضوع دیگر عدم رسیدگی به مراجع نظارتی ذیربط و شکایات موثر است و همچنین عدم استقرار اعضای انجمن و منافع مالی می‌باشد.

تک‌نرخ بودن ارز بود اظهار کرد: قطعا مجلس شورای اسلامی ذره‌ای از پیگیری مطالبات قانونی کوتاه نمی‌آید. ما با هر سیاست ارزی که به دنبال ثبات باشد موافقیم؛ البته این موضوع با قیمت ثابت فرق دارد؛ دولت به دنبال قیمت ثابت است که مبنای علمی و قانونی ندارد. ما از سیاست ثابت ارزی حمایت می‌کنیم چون خروجی آن به نفع مردم است.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به طرح اعمال ماده ۲۴ درباره عدم رعایت قوانین و مقررات بانک مرکزی در حوزه ارزی تصریح کرد: کمیسیون اقتصادی در راستای وظایف خود در حال بررسی گزارش اعمال ماده ۲۴ درباره بانک مرکزی است که به زودی به صحن علنی ارجاع می‌شود. ما درباره عزل و نصب کاری نداریم که حوزه اختیارات ما هم نیست بلکه ما بر اجرای قوانین نظارت داریم؛ ما به اندازه سر سوزنی از قانون کوتاه نمی‌آییم.

وی اضافه کرد: دولت از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در پنج کالا مجموع ۴.۵ میلیون تن کاهش واردات داشته که باعث ۲.۵ میلیارد دلار صرفه جویی شد اما اکنون شاهد افزایش میزان واردات هستیم. پوراابراهیمی درباره سیاست دولت در خصوص تعیین نرخ ارز در برنامه هفتم توسعه گفت: دولت در لایحه برنامه هفتم موضوعی که احکام دائمی در خصوص سیاست‌های ارزی را نقض کند، نیاورده است.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره موضوع

نقش برنامه توسعه هفتم در تامین امنیت غذایی چیست؟

جنگ جهانی غذا و ستون پنجم به نام تغییر کاربری زمین کشاورزی



کشاورزی و تهدید امنیت غذایی برای مهر نوشت؛ امروز در کشور فقط بین ۱۲ تا ۱۵ درصد از اراضی کشاورزی قابلیت کشت و بهره‌برداری دارد. حال باید بدانیم که اگر حفظ و حراست همه‌جانبه آن در برنامه هفتم توسعه لحاظ نشود در آینده نه‌چندان دور نه‌تنها با چالش جدی در حوزه امنیت غذایی روبه‌رو می‌شویم بلکه در تأمین بسیاری از مواد غذایی وابسته به سایر کشورها خواهیم بود.

اگر حفظ و حراست همه‌جانبه از اراضی کشاورزی در برنامه هفتم توسعه لحاظ نشود در آینده نه‌چندان دور با چالش جدی در حوزه امنیت غذایی روبه‌رو می‌شویم. تغییر کاربری اراضی کشاورزی یکی از تهدیدهای جدی کشور به شما می‌رود. ساخت مسکن و گسترش شهرها یکی از دلایل سرعت گرفتن این تغییر کاربری است. سید طه حسین مدنی، رئیس اندیشکده حکمرانی هوشمند در راستای تغییر کاربری زمین‌های

خصوص تأمین امنیت غذایی محقق نشده است، طبق آمار ضریب امنیت غذایی تا سال ۹۲ حدود ۵۳ درصد بوده که با پایان برنامه ششم توسعه به ۸۰ درصد رسیده است درحالی که هدف گذاری روی این مهم، تحقق ۹۵ درصدی امنیت غذایی را نشان می داد.

پرده دوم: تحقق امنیت غذایی پایدار در سند هفتم توسعه کشور در گرو استفاده همه جانبه از ظرفیت های حوزه کشاورزی است که این مهم با استفاده هوشمندانه و با توجه به ویژگی های آمایش سرزمینی و محدودیت های اقلیمی محقق می شود. این در حالی است که متأسفانه حوزه کشاورزی در کشور ما، از سیاست های تشویقی و حمایتی تا نحوه و نوع کشت انواع محصولات با چالش های بسیاری روبه رو است. حاصل این سردرگمی در سیاست ها، عدم رغبت کشاورزان برای فعالیت در این حوزه و نابودی و خرد شدن دائمی اراضی مرغوب کشاورزی است.

طبق آمار رسمی منتشر شده، در حال حاضر گسترش خشکسالی به بیش از ۱۸ استان کشور رسیده و ۵۵ درصد مساحت کل کشور در وضعیت بیابانی و نیم بیابانی قرار دارد. آمار و ارقام مقایسه ای در حوزه کشاورزی نمایانگر این مهم است که استفاده بهینه از اراضی کشاورزی و برداشت محصولات از زمین های کشاورزی در ایران نسبت به کشورهای فعال در این حوزه بسیار پایین تر بوده و این موضوع در کنار کمبود منابع آبی، کاهش قدرت زایش خاک و رواج کشاورزی سنتی، چالش های جدی در حوزه تأمین امنیت غذایی پایدار را به وجود آورده است.

تمامی این عوامل سبب شده تا امروز تنها بین ۱۲ تا ۱۵ درصد از اراضی کشاورزی کشور قابلیت کشت و بهره برداری را داشته

استقلال کشور در همه ابعاد و زمینه ها همواره یکی از مهم ترین اهداف انقلاب اسلامی است و تأمین امنیت پایدار غذایی از مهم ترین فاکتورها در ایجاد استقلال همه جانبه کشور به شمار می رود. موضوع تأمین امنیت غذایی با توجه به شرایط کنونی جهان و جنگی که بر روی منابع غذایی به وجود آمده بیش از پیش اهمیت خود را آشکار کرده، این در حالی است که رهبر معظم انقلاب طی سالیان گذشته بارها نسبت به اهمیت موضوع امنیت پایدار غذایی تأکیدات ویژه داشته اند تا جایی که در سال ۹۸ نیز به شورای عالی انقلاب فرهنگی دستور تدوین سند امنیت غذایی را داده اند.

پرده نخست: امنیت غذایی به معنی دسترسی فیزیکی، عادلانه و اقتصادی تمام اقشار جامعه به غذای کافی، سالم و مغذی بوده و در جهان امروز اقتدار و استقلال هر کشوری در گرو تأمین امنیت غذایی پایدار است؛ عدم هدف گذاری های مناسب و هدفمند در این حوزه سبب شده تا امنیت غذایی در ایران با چالش های بسیاری روبه رو باشد. این سهل انگاری تا جایی پیش رفت که در سال های گذشته برخی مسؤولان رده بالای کشور در حد رئیس جمهور نیز به الزام تحقق آن اعتقادی نداشته و بر این باور بودند که خودکفایی و استقلال در حوزه کشاورزی لازمه استقلال کشور نیست و در بسیاری از موارد وابستگی غذایی به سایر کشورها توجیه پذیر است. اما با بررسی اجمالی آخرین آمار سازمان جهانی فائو (سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد) می توان به سادگی دریافت که توجه به امنیت غذایی تا چه میزان با تاب آوری اقتصادی و اجتماعی هر کشوری ارتباط مستقیم دارد. طبق آمار این سازمان ۴۰۹ درصد از جمعیت کشورهای با درآمد بالای متوسط با ناامنی غذایی شدید مواجه

هستند و این آمار برای کشورهای با درآمد پایین تر از متوسط تا ۲۹۰۳ درصد نیز می رسد. همچنین آمارها نشان می دهد وضعیت ناامنی غذایی در جهان روز به روز در حال افزایش است تا جایی که جمعیت مواجه با ناامنی غذایی شدید از ۹۰۲ درصد در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۱۱۰۷ درصد در سال ۲۰۲۱ رسیده است.

بر اساس آخرین آمار این سازمان، کشور ما در شاخص امنیت غذایی در رتبه ۷۶ از بین ۱۹۵ کشور جهان است و بالاتر از میانگین جهانی قرار دارد با این وجود به گفته مسؤولان حتی هدف گذاری ها در قانون برنامه ششم در





از الزامات برنامه توسعه هفتم در خصوص امنیت پایدار غذایی محسوب می‌شود که باید به‌صورت جدی به آن پرداخته شود.

پرده آخر: امنیت پایدار غذایی و تحقق آن موضوعی چندوجهی و پیچیده است که اگر به‌واسطه اسناد بالادستی و برنامه‌های راهبردی منسجم کوتاه‌مدت و بلندمدت ملی مدیریت نشود و نهادهای مختلف را به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم دخیل نکنند، دور از دسترس خواهد بود. در سند هفتم توسعه اهمیت و جایگاه تحقق امنیت غذایی پایدار با توجه به آنچه در آن آورده شده نیاز به اهتمام ویژه و خاص‌تری است، چرا که در صورت فقدان اسناد بالادستی نه‌تنها هماهنگی بین نهادها امکان‌پذیر نیست بلکه حتی تعارضات بسیاری بین نهادهای اجرایی و نظارتی در خصوص چگونگی سیاست‌ورزی نسبت به آن، به وجود خواهد آمد؛ چرا که پرواضح و بدیهی است که امنیت پایدار غذایی فقط در سایه توسعه پایدار بخش کشاورزی محقق خواهد شد و توسعه کشاورزی نیز در گروه تثبیت و تجمیع اراضی کشاورزی و وقایت (حفاظت) از کاربری آن قرار دارد.

خبرگزاری مهر

باشد که اگر حفظ و حراست همه‌جانبه آن در برنامه هفتم توسعه لحاظ نشود در آینده نه‌چندان دور نه‌تنها با چالش جدی در حوزه امنیت غذایی روبه‌رو می‌شویم بلکه در تأمین بسیاری از مواد غذایی وابسته به سایر کشورها خواهیم بود.

پرده سوم: عدم حمایت توسعه‌محورانه کشاورزی در دولت‌های گذشته سبب شده تا میل قشر کشاورز به ادامه فعالیت در این حوزه روزبه‌روز کاهش پیدا کند. این مسئله تهدیدها و چالش‌های بسیاری را برای اراضی کشاورزی به وجود آورده است؛ از جمله مهم‌ترین چالش‌ها می‌توان به خرد شدن دائم اراضی مرغوب اشاره کرد. متأسفانه در شرایط فعلی کشورمان ایران، کشاورزی به‌صورت جدی به‌عنوان یک شغل با خدمات و مزایای مناسب شناخته نمی‌شود. به عدم رغبت کشاورزان برای فعالیت در این حوزه، کاهش بهره‌وری از اراضی کشاورزی و خرد شدن دائمی آن نیز اضافه شده که نتیجه‌ای بسیار خطرناک چون تغییر کاربری زمین‌های مرغوب کشاورزی را در پی داشته است.

بنابراین، سیاست‌های تشویقی و تسهیلگری در حوزه تجمیع اراضی کشاورزی و تسهیلات و خدمات دولتی برای ترویج کشاورزی

جزئیات دستورالعمل فعالیت شرکت‌های صرافی

رتبه‌بندی، ملاک فعالیت می‌شود



وی تاکید کرد: مجوزهای لازم برای انجام هر یک از موارد فوق بر اساس رتبه‌بندی و تعیین وضعیت هر صرافی توسط بانک مرکزی صادر خواهد شد.

سروش ادامه داد: به طور کلی از این پس صرافی‌ها بر اساس رتبه اخذ شده از طرف بانک مرکزی رتبه‌بندی خواهند شد و بر این اساس صرافی‌هایی که رتبه بهتری داشته باشند امکان رشد و توسعه بیشتر فعالیت‌ها خود از جمله تاسیس شعبه و باجه را خواهند داشت.

معاون نظارت بانک مرکزی ادامه داد: رتبه‌بندی صرافی‌های بانکی

معاون نظارت بانک مرکزی به تشریح سیاست‌های بانک مرکزی در راستای ضابطه مند کردن فعالیت شرکت‌های صرافی پرداخت و گفت: اصلاح دستورالعمل تاسیس و فعالیت شرکت‌های صرافی در دستور کار بانک مرکزی قرار دارد.

ابوذر سروش در جلسه هم اندیشی با نمایندگان جامعه صرافان کشور اظهار کرد: بر این اساس چهار فعالیت عمده شامل معاملات اسکانس، شمش و سکه، امکان معاملات ابزارهای مالی جدید در مرکز مبادله، انجام معاملات حواله ارز و برخی دیگر از انواع فعالیت‌ها در دست بررسی است.

پیشنهادهای از سوی جامعه صرافان کشور در جلسات و بحث‌های کارشناسی است.

همچنین در این جلسه محمد آرام تأکید کرد: توسعه مدل کسب و کار صرافی‌ها با استفاده از ظرفیت‌های مرکز مبادله ارز و طلا در دستور کار بانک مرکزی قرار دارد.

معاون ارزی بانک مرکزی افزود: با راه‌اندازی مرکز مبادله بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار در اسفند ماه سال گذشته معاملات ارزی حوزه اسکناس اعم از انواع اسکناس و نیز حوزه طلا اعم از شمش و فلزات گران‌بها به ویژه نقره و ابزارهای مالی جدید مبتنی بر آنها عملاً جزو فعالیت‌های جدید در این مرکز تعریف شد که خوشبختانه با اقدامات خوبی که در این زمینه انجام شده به زودی فعالیت‌های مرکز مبادله وارد فاز جدیدی می‌شود که نیازمند نهایی شدن مدل کسب و کار جدید برای صرافی‌ها و تحول و توسعه در اقدامات آنهاست.

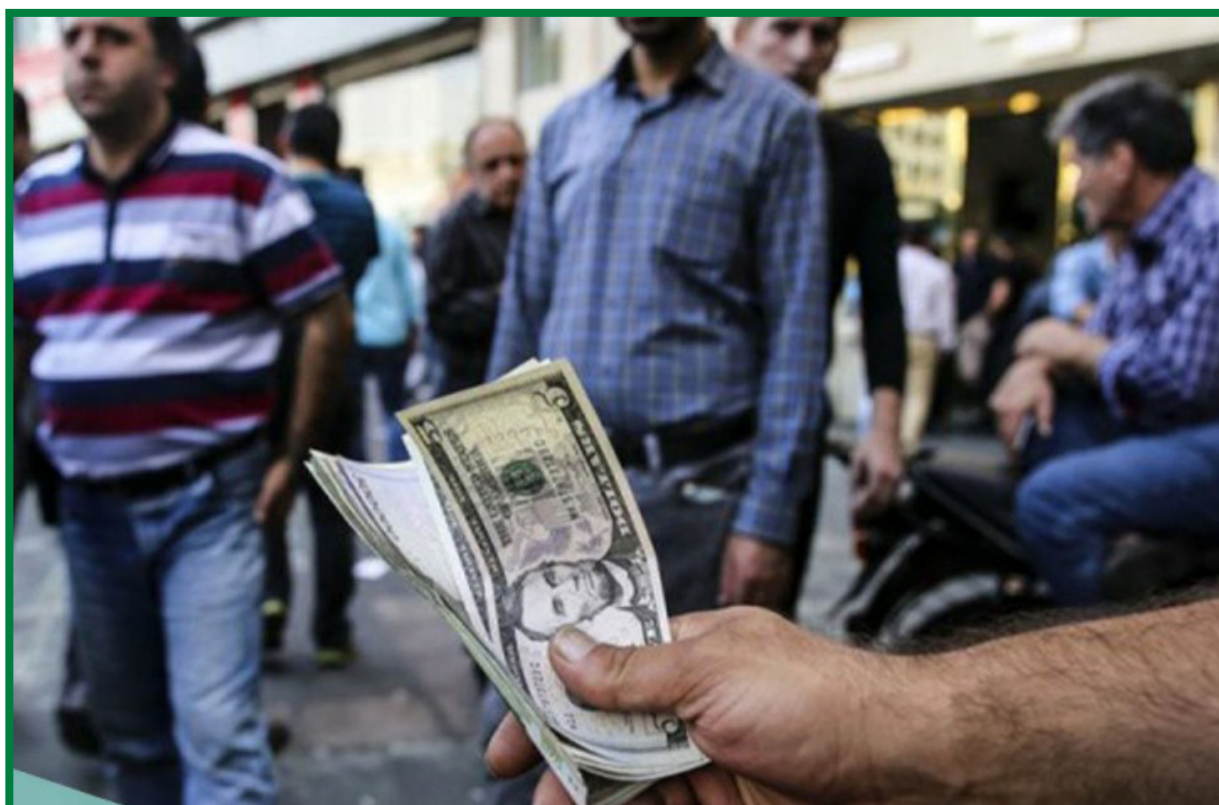
این مقام مسئول بانک مرکزی یادآور شد: اعضای مرکز مبادله صرافی‌های بانکی و تضامنی خواهند بود و بانک مرکزی مجوزهای لازم برای فعالیت صرافی‌ها در هر یک از حوزه‌های تعریف شده

و تضامنی به صورت جداگانه انجام خواهد شد چرا که سطح و نوع فعالیت آنها با هم متفاوت است.

وی همچنین به تشریح اقدامات بانک مرکزی برای افزایش سرمایه صرافی‌ها پرداخت و تأکید کرد: به طور کلی هدف بانک مرکزی تسهیل و تسریع در مسیر افزایش سرمایه شرکت‌های صرافی خواهد بود که در این زمینه اخیراً موضوع در کمیسیون مقررات بانک مرکزی تصویب و به شبکه صرافی‌ها ابلاغ شده است.

وی با اشاره به حواشی اخیر در خصوص کانون صرافان تأکید کرد: ارتباط بانک مرکزی با نهادهای صنفی از جمله شورای هماهنگی بانک‌ها، کانون بانک‌های خصوصی، انجمن لیزینگ و... ارتباطی سازنده و مبتنی بر تعامل دوجانبه است اما نهاد صنفی که نماینده جامعه صرافی است نباید اقداماتی بر خلاف سیاست ارزی رسمی کشور داشته باشد.

سروش عدم تصویب اساسنامه کانون صرافان و عدم انجام انتخابات هیئت عالی نظارت بر کانون علیرغم تذکرات متعدد از سوی بانک مرکزی را از جمله مهترین تخلفات صورت گرفته دانست و تأکید کرد بانک مرکزی آماده هرگونه تعامل و گفتگو و دریافت





مجله الکترونیک و کامپیوتر

editorial@pcworldiran.com



جدیدترین اخبار دنیای IT ایران و جهان



اولین نشریه تخصصی در رشته
الکترونیک و کامپیوتر در ایران



را با توجه به عملکرد آنها و نوع مجوزی که از حوزه نظارت بانک مرکزی اخذ کرده اند، صادر خواهد کرد.

آرام گفت: فعالیت صرافی‌ها تا پیش از این صرفاً بر فیزیک اسکناس متمرکز بود اما به زودی مجوز فعالیت در حوزه سکه طلا، شمش طلا و سایر فلزات گرانبها از جمله نقره به موضوع فعالیت صرافی‌ها اضافه خواهد شد و صرافی‌ها می‌توانند در این زمینه نیز به کسب و کار جدید بپردازند. همچنین فعالیت در حوزه حوالجات غیر بازرگانی در سرفصل‌های ۶۳ گانه، حوالجات خرد و حوالجات عمده نیز از جمله فعالیت‌هایی است که صرافی‌ها می‌توانند در مرکز مبادله انجام دهند.

معاون ارزی بانک مرکزی ادامه داد: آماده سازی زیرساخت‌ها و تدوین مقررات و دستورالعمل‌های لازم در خصوص توسعه مرکز مبادله زمانبر بود و در حال حاضر این زیرساخت‌ها و مقررات در حال نهایی شدن است و ظرف یکی دو ماه آینده اجرایی خواهد شد و بازار ارز به عنوان یک بازار خود انتظام وارد فاز جدیدی می‌شود. آرام با اشاره به اینکه تا پیش از این امکان عرضه و معامله انواع اوراق بهادار ارزی در کشور وجود نداشت، افزود: خوشبختانه اولین دستورالعمل انتشار اوراق بهادار مبتنی بر ارز (صکوک مباحه) برای پالایشگاه گازی بیدبلند با عاملیت بانک ملت در بانک مرکزی مصوب و موافقت اصولی برای این اوراق صادر شد که پس از طی سایر مجوزها در اولین فرصت عرضه خواهد شد.

این مقام مسئول بانک مرکزی گفت: متعاقب این تغییرات انجام برخی بازنگری‌ها در بعضی مقررات و اساسنامه فعالیت شرکت‌های صرافی ضروری بود که بررسی‌های لازم در این خصوص در بانک مرکزی انجام شده و بزودی پس از تصویب در شورای پول و اعتبار اجرایی خواهد شد.

معاون ارزی بانک مرکزی به برخی از اقدامات انجام شده در بازار مبادله ارز و طلا بر اساس تعامل و همفکری با فعالان بازار ارز به ویژه صرافی‌ها اشاره کرد و گفت: شناسایی سرفصل‌های ۶۳ گانه ارز خدماتی، عرضه بیشتر حواله درهم، عرضه اسکناس ارز از طریق حساب‌های بانکی، بازنگری در آیین نامه واردات طلا، عرضه ارز مسافری پس از گیت فرودگاه، تسهیل در پرداخت ارز دانشجویی و نظارت بیشتر بر ثبت سفارش‌ها بر اساس تصمیمات کمیته تامین و تخصیص ارز از جمله این موارد است.

وی با تاکید بر اینکه سیاست بانک مرکزی کم کردن تعداد نرخ‌ها در بازار ارز و حرکت به سمت ارز تک نرخي است، گفت: خوشبختانه در حال حاضر از تعدد نرخ‌ها کاسته شده و همچنین با اجرایی شدن ابزارهای مد نظر در آینده نزدیک این هدف محقق خواهد شد.

معاون ارزی بانک مرکزی ضمن تاکید بر اینکه مدل کسب و کار صرافی‌ها باید سودآور باشد، افزود: صرافی‌ها نقش سازنده و مهمی در بازار ارز و چرخه تجاری کشور دارند و باید کمک کنیم تا فعالیت آنها به صورت ضابطه مند توسعه پیدا کند.

وی همچنین تعریف ابزارهای جدید سرمایه‌گذاری و حفظ ارزش سرمایه مانند انواع اوراق صکوک، عرضه سکه و شمش طلا و نقره توسط صرافی‌ها، اضافه شدن سه - چهار مورد سرفصل جدید به ارزشهای خدماتی و عرضه ابزارهای جدید مبتنی بر ارز و طلا را از مهمترین اقدامات بانک مرکزی در حوزه ساماندهی بازار ارز دانست که به زودی اجرایی خواهند شد و شرکت‌های صرافی با استفاده از این ابزار در بستر مرکز مبادله می‌توانند نسبت به توسعه دامنه فعالیت‌های خود اقدام کنند.

گفتنی است؛ در این جلسه که با حضور نمایندگان صرافی‌ها ی

سراسر کشور از جمله مدیران عامل بیش از ۵۰ شرکت صرافی بانکی و تضامنی سراسر کشور با هدف همفکری سازنده با سیاستگذار و هم اندیشی و تعاملات فنی و تخصصی بازار ارز برگزار شد، پیشنهادات و موضوعات مطروحه از سوی شرکت‌های صرافی اعم از محاسبه کارمزد تبادلات، تعدد نرخ‌ها، واردات طلا، بازگشت ارزهای صادراتی، فرآیندهای سامانه نیما، روند افزایش سرمایه صرافی‌ها و سایر موارد مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

